

ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ İLE GÜÇLER BİRLEŞİYOR

Endüstriyel simbiyoz projeleri ile firmalar, daha sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanım yaklaşımı çerçevesinde bir araya geliyor. **s16**

KALKINMA KURULU'NUN YENİ BAŞKANI ZEYDAN

BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanlığı'na Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan seçildi. **s8**

KATMA DEĞERLİ ÜRETİME BÜYÜK YATIRIM

BTSO tarafından yürütülen ve BEBKA Güdümlü Proje desteğiyle kurulacak olan Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi'nin temeli atıldı. **s12**

BİLECİK MERMERİ ZİRVEYE TAŞINDI

Bilecik Mermer Zirvesi'nde, öğrencilerin hayat kattığı tasarımlar hazırlanan sergi ile katılımcıların beğenisine sunuldu. **s40**

BEBKA sosyal medyada

TCBEBKA

BEBKA

TCBEBKA

BEBKA

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK KALKINMA AJANSI ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

Tamer Değirmenci

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Nalan Tepe Şençayır

YAYIN KURULU:

Jülide Alan, Erhan Öztürk,
Turgut Akşehir, Hakan Aksoy,
Önder Erdoğan, Engin Yüksel,
Yasin Dalgıç

İLETİŞİM

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Yeni Yalova Yolu 4. Km.

Buttim Plaza Kat: 6

Osmangazi/BURSA

www.bebka.org.tr

bebka@bebka.org.tr

Tel: (0224) 211 13 27

Faks: (0224) 211 13 29

YAYINA HAZIRLAYAN

yazlevi

29 Ekim Mh.

Ümit Kaftancıoğlu Cd.

No:21 H/8 Nilüfer/BURSA

www.yazievi.com.tr

Tel: (0224) 451 66 67

BASKI

Magic Digital

Copy & Print Center

Köseleciler Dijital ve Matbaa

Baskı Çözümleri Ltd.Şti.

Tel: (0224) 252 57 17

BASIM TARİHİ 20 Ocak 2016

ISSN:2148-1717

Tamer Değirmenci Genel Sekreter

2016'DA DA TÜRKİYE VE TR41 İÇİN ÇALIŞMAYA DEVAM

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) olarak 2015 yılını dolu dolu geçirdik. Sürdürdüğümüz faaliyetlerimiz ve desteklerimizle bölgesel kalkınmanın katalizörü olmaya çalıştık.

Küresel rekabet gücünün artırılmasını desteklerken, sosyal ve çevresel bileşenleri de göz ardı etmeyen sürdürülebilir bir kalkınma hedefini benimsiyoruz. Bu anlamda bölgemizde sürdürülebilir üretim hedefine ulaşmak için bu sayımızın kapak konusu da olan Endüstriyel Simbiyoz (ES) yaklaşımının hayata geçirilmesini çok önemsiyoruz.

Endüstriyel Simbiyoz, firmalar arası işbirliği ve dayanışmayı artırarak hem çevresel hem de ekonomik getiriler sağlayan bu işbirliği ağı, malzeme, enerji, su ve/veya yan ürünlerin fiziksel değişimi de dâhil olmak üzere, her türlü varlığın, lojistik ve uzmanlık kaynaklarının paylaşımı ya da ortak kullanımını anlamına gelmektedir. Bu sayede endüstriyel kaynaklı çevresel ve sosyal problemlerin önüne geçmekle kalmayıp aynı zamanda ekonomik getiri de sağlanmış olmaktadır.

Endüstriyel simbiyozun bölge açısından önemli bir potansiyeli işaret ettiği ve başta kaynak verimliliği ve işbirliği kültürünün geliştirilmesi olmak üzere pek çok eksenle önemli yararlar ve kazanımlar sağlayacağını düşünmekteyiz. 2016 yılında bu programın fizibilite aşamasından uygulama aşamasına geçerek projelerin hayata geçirilmesini planlıyoruz. Bu bölgesel uygulamadan edinilen deneyimlerin, kaynak verimliliğini artırarak düşük karbon ekonomisi ve sürdürülebilirlik politikalarına da hizmet edeceğini düşünüyoruz.

Bir başka önemli gelişme de, BEBKA

Güdümlü Proje Desteği kapsamında Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi'nin temeli geçtiğimiz günlerde Bursa'da atıldı. Sektör temsilcilerinin AR-GE ve inovasyona dayalı üretime geçişinde rehberlik yapacak olan Merkez ile tekstil ve teknik tekstilin inovasyona dayalı ve katma değerli üretiminin güçlenmesi, sektörde yeni fikir ve projelerin hayata geçmesine öncülük etmesi hedeflenecek.

2015 yılında bölgemizdeki yerel yönetimler, ticaret sanayi odaları, ihracatçı birlikleri ve üniversiteler ile işbirliği içinde İnovasyon ve Tasarım Buluşmaları etkinliklerini organize ettik. Bu kapsamda AR-GE Proje Pazarları, Bilim Şenliği, Tasarım Zirvesi, Ev Stil Fuarı, Animasyon Yarışması ve Festivali ile Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor gibi birçok etkinlik düzenlendi. 2016 yılında da bu konudaki çalışmalarımızın devam edeceğini, hatta 2. Anadolu Animasyon Yarışması'nın başvuru sürecinin başlatıldığını sizlerle paylaşmak isterim.

Yeni bir yıla girerken, 2016'nın güzellikler getirmesini ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Biz, BEBKA olarak, bundan önce olduğu gibi bundan sonra da bölgemizin kalkınmasında üzerimize düşen çalışmaları yapmaya devam edeceğiz. 2016 yılında da BEBKA olarak hız kesmeden, yorulmadan çalışmalarımızı sürülecek.

16

sayı

İÇİNDEKİLER

2. ANADOLU ANİMASYON YARIŞMASI İLAN EDİLDİ

BEBKA tarafından önümüzdeki yıl 2'si düzenlenecek Anadolu Animasyon Yarışması ile ilgili hazırlıklar devam ediyor. Yarışmanın tanıtım toplantısı Eskişehir'de yapıldı.

BEBKA DESTEKLİ EKO TURİZM TESİSLERİ'NE TAM NOT

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Eko Turizmi Keşfet organizasyonu ile Harmancık Belediyesi'nin BEBKA desteğiyle hayata geçirdiği Eko Turizm Tesisleri'ni gezen doğaseverler, tesislere hayran kaldı.

KALKINMA KURULU'NUN YENİ BAŞKANI ZEYDAN

BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanlığı'na Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan seçildi. Kalkınma Kurulu Başkan Vekilliğini ise Bilecik İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Halis Nalbant yapacak.

KATMA DEĞERLİ ÜRETİME BÜYÜK YATIRIM

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) tarafından yürütülen ve BEBKA Gündümlü Proje desteğiyle kurulacak olan Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi'nin temeli atıldı.

ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ İLE GÜÇLER BİRLEŞİYOR

Endüstriyel simbiyoz projeleri ile firmalar, daha sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanım yaklaşımı çerçevesinde bir araya geliyor.

BİLECİK MERMERİ ZİRVEYE TAŞINDI

Bilecik Mermer Zirvesi'nde, grafik tasarım ve heykel bölümünden öğrencilerin hayat kattığı tasarımlar hazırlanan sergi ile katılımcıların beğenisine sunuldu.

YEŞİL ÇEVRE'NİN KAPASİTESİ ARTTI

Bursa'nın doğusundaki sanayi kuruluşları ve evlerin atıksularını artıran Yeşil Çevre Arıtma Tesisleri'nin kapasitesi artırıldı, Çamur Bertarafı Tesisi ve BEBKA Projesi'nin açılışı yapıldı.

ESKİŞEHİR'DE 'GELECEĞİN SEKTÖRLERİ' SEMPOZYUMU

Eskişehir'de düzenlenen "Geleceğin Sektörleri; Havacılık ve Raylı Sistemlerde Türkiye Almanya İşbirliği" konulu sempozyumda ilin bu alandaki potansiyeli masaya yatırıldı.

YÖREX'İN EN BÜYÜK STANDINI BİLECİK AÇTI

'Sizin oraların nesi meşhur' sloganıyla Antalya'da açılan ve bu yıl 6'ncı kez düzenlenen YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'nda Bilecik, 270 metrekareyle fuarın en büyük standıyla tanıtıldı.

S47

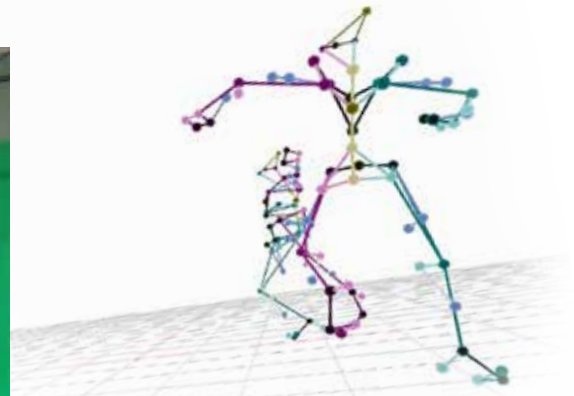
s24 RÖPORTAJ INT. SYNERGIES LTD. BAŞKANI PETER LAYBOURN

s32 RÖPORTAJ TTGV KOORDİNATÖRÜ FERDA ULUTAŞ

s50 İZNİK'TE EKO TURİZM HAMLESİ

s53 TÜİK İLE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNE İMZA

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NE HAREKET YAKALAMA STÜDYOSU

Anadolu Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Çizgi Film Bölümü'ne
BEBKA desteği ile Hareket
Yakalama Stüdyosu
kuruldu.

Anadolu Üniversitesi tarafından yürütülen ve Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) desteklediği proje ile bir Motion Capture (Hareket Yakalama) Stüdyosu oluşturuldu.

Üniversiteden yapılan açıklamada, daha önce Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Çizgi Film Bölümü bünyesinde bulunan bir atölyeye en gelişmiş bilgisayar sistemlerinin kurulduğu, bu donanımlar ile gelecekte sinema, televizyon ve reklamcılık gibi görsel içerik ihtiyacı olan sektörlerle içerik üretecek olan öğrencilerin çalışma hayatlarında karşılaşacakları

profesyonel donanımları önceden deneyimlemesine olanak sağlandığı hatırlatıldı. "Yine aynı proje kapsamında Anadolu Üniversitesi Merkezler ve Birimler

binasında bulunan eski bir stüdyoda içerisindeki donanımların elden geçirilmesi ve proje ile birlikte alınan yeni donanımların eklenmesi sonucuyla bir Motion Capture Stüdyosu (Hareket Yakalama) kuruldu"

denilen açıklamada, "16 kameralı hareket yakalama ve yüz mimiklerini/konuşmalarını yakalamak için kullanılan 8 kameralı Motion Capture sistemi bulunan stüdyoda green

Motion Capture Stüdyosu ile öğrencilere en üst düzey eğitimler verilerek sinema, televizyon ve reklamcılık gibi görsel içeriğin ön planda olduğu birçok sektöre içerik üretilecek.

screen (yeşil perde) uygulamalarıyla birlikte sanal stüdyo uygulamaları için endüstri standartlarında bir sanal stüdyo oluşturuldu" ifadelerine yer verildi.

2. ANADOLU ANİMASYON YARIŞMASI İLAN EDİLDİ

BEBKA tarafından önümüzdeki yıl 2.'si düzenlenecek Anadolu Animasyon Yarışması ile ilgili hazırlıklar devam ediyor. Yarışmanın tanıtım toplantısı Eskişehir'de yapıldı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından, Eskişehir Valiliği himayesinde ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi işbirliği ile ikincisi düzenlenecek olan Anadolu Animasyon Yarışması'nın tanıtım toplantısı yapıldı. Eskişehir'de yapılan toplantıya; Eskişehir Valisi ve aynı zamanda BEBKA

Yönetim Kurulu Başkan Vekili Güngör Azim Tuna, Eskişehir Ticaret Odası Başkanı ve BEBKA YK Üyesi Metin Güler, Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş M. Özaydemir, BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Ömer Zeydan, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ve Anadolu Üniversitesi Çizgi Film Bölüm Başkanı Doç. Fethi Kaba

katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Eskişehir Valisi Tuna, animasyon sektörünün hızla büyümeye devam ettiğine dikkat çekerek, "TRT ile başlayan hızlanma, son dönemde ortaya çıkan Türk çizgi

Tuna, kentteki animasyon potansiyelini dünyaya duyurmak istediklerini kaydetti. Vali Tuna şöyle devam etti: “Eskişehir, animasyon sektöründe hem insan kaynağı olarak, hem de altyapı olarak önemli bir potansiyeli barındırmaktadır. Valiliğimiz, Anadolu Üniversitesi Çizgi Film Bölümü ve BEBKA olarak Eskişehir’deki animasyon sektörünün gelişmesi için birlikte bir yol haritası belirliyoruz. Bu yol haritasında, Eskişehir’deki animasyon potansiyelini dünya genelinde duyurmaya, daha fazla yatırımcı çekmeye ve buradaki insan kaynağımızın daha katma değerli işler üretebilmesi için gerekli altyapı eksiklerini tamamlamaya çalışıyoruz.”

Gelecek yıllarda, yarışmayı uluslararası hale getirerek marka olmayı hedeflediklerini aktaran Vali Tuna, “Türkiye genelinden filmleri bekliyoruz. Gelecek yıllarda da yarışmamızı uluslararası hale getirerek, dünya genelinde animasyon camiasında bir marka haline gelmeyi hedefliyoruz. Yarışmamız serbest temalı. Animasyon tekniğine, anlatımına ve yeteneğine güvenen 18 yaş üstü herkesi yarışmamıza davet ediyoruz” ifadelerini kullandı.

SON BAŞVURU 31 MART

Vali Tuna ayrıca, yarışmanın son başvuru tarihinin 31 Mart 2016 olduğunu, birinciye 25 bin, ikinciye 20 bin, üçüncüye ise 15 bin TL ödül verileceğini bildirerek, geçen seneden farklı olarak “Öğrenci Özel Ödülü” belirlediklerini, bu kapsamda ise öğrencilerden birine de 5 bin TL ödül vereceklerini sözlerine ekledi.

70 MİLYAR DOLARLIK HACİM

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler de, çizgi film ve animasyon sektörü kavramının yeni yeni şekillenmeye başladığına dikkat çekti. Dünya genelinde önemli bir pazar niteliği taşıyan bu sektöre önemle yaklaşılmaması gerektiğini kaydeden Güler, bu sektördeki hacmin 70 milyar dolar seviyelerinde olduğunu söyledi.

DIŞ PAZARLARA YÖNELMELİYİZ

Animasyon ve çizgi film alanında ciddi bir endüstriyel sektör oluştuğunu söyleyen Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş M. Özaydemir ise, yeni karakterlerin yaratılması gerektiğini belirtti. Gelişmiş tekniklerin kullanılması gerektiğine vurgu yapan Özaydemir, “Süratle hareket etmemiz gereken bir durumdayız. Başka bir nokta da dış pazarlara yönelmeliyiz. Biz nasıl

Japonya’dan, Amerika’dan alıp kullanıyorsak, biz de büyük bir ihtimalle Ortadoğu ve Afrika’ya bir şeyler üretebilir ve satabiliriz” diye konuştu. BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Ömer Zeydan ise, bu etkinliğin duyurulması konusunda basına önemli görev düştüğünü dile getirerek, “Bu işin duyurulmasında ve tanıtılmasında basınımız çok önemli

bir görev üstlenecektir. Bu etkinliğin hayata geçirilmesinde önemli görevler üstlenen BEBKA’ya ve Anadolu Üniversitesi’ne de emeklerinden ötürü teşekkür ederim” dedi.

HEDEF ULUSLARARASI YARIŞMA

BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci de, 2015 yılında ilki düzenlenen yarışmaya 45 eserin başvuru yaptığını bu yıl ise ilginin giderek artacağından ümitli olduklarını söyledi. Değirmenci, 2017 yılındaki hedeflerinin de bu yarışmaya uluslararası bir kimlik kazandırmak olduğunu dile getirdi.

kahramanlar ve çizgi filmlerin başarısı, sektörde öncü ve umut

ışığı olmaya devam etmektedir. Peş peşe kaliteli yapımlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Türkiye’de bu alanda eğitim veren ilk akademik birim olan Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Çizgi Film (Animasyon) Bölümü, mezun öğrencileri ile endüstrinin bu alanda çalışan nitelikli eleman yetiştirilmesine kilit bir role sahiptir” dedi.

POTANSİYELİMİZİ DUYURACAĞIZ

Marka üreten firmaların bazılarının Eskişehir’de yer aldığına değinen Vali

ANİMASYON YARIŞMASI'NA 12 ÜNİVERSİTEDE TANITIM

BEBKA yetkilileri, Türkiye genelinde animasyon bölümü veya ilgili eğitim veren 12 üniversite ve meslek yüksekokulunu ziyaret ederek ilgilenen tüm öğrencilere 2. Anadolu Çizgi Film (Animasyon) Yarışması hakkında bilgi verdi.

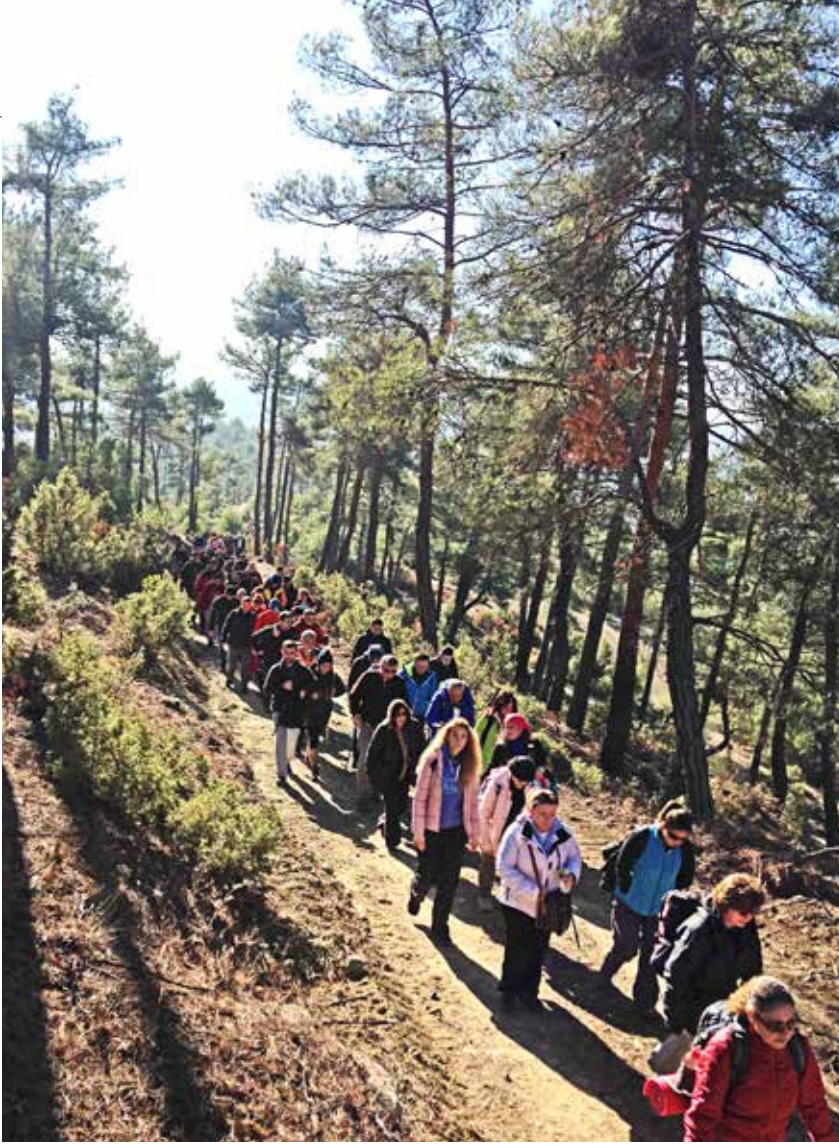
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Eskişehir'deki animasyon sektörünün gelişmesine katkı sağlamak amacı ile düzenlediği 2. Anadolu Çizgi Film (Animasyon) Yarışması'nın tanıtımı için yoğun çalışmalarına devam ediyor. Yarışmanın tanıtımı amacı ile BEBKA yetkilileri, Türkiye genelinde animasyon bölümü veya ilgili eğitim veren 12 üniversite ve meslek yüksekokulunu ziyaret ederek ilgilenen tüm öğrencilere yarışma hakkında bilgi verdi. İstanbul, Ankara, Aydın, İzmir, Eskişehir ve Kütahya'da düzenlenen tanıtım turlarına yoğun ilgi gösterilirken, öğrenciler ve akademisyenler yarışmaya yönelik görüş ve önerilerini de aktarma fırsatı elde ettiler.

BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

Yarışmanın daha geniş kitlelerde tanınmasını amaçlayan üniversite turlarına yaklaşık 250 öğrenci ve akademisyen katıldı. BEBKA yetkilileri, yarışma hakkında soruları yanıtladı, festivalin içeriğine yönelik önerileri dinledi.

2015 yılında düzenlenen birincisinde yoğun ilgi ve destek gören yarışmaya 2016 yılında ilginin artması bekleniyor.

BEBKA DESTEKLİ EKO TURİZM TESİSLERİ'NE TAM NOT

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Eko Turizmi Keşfet organizasyonuyla Harmancık Belediyesi'nin BEBKA desteğiyle hayata geçirdiği Eko Turizm Tesisleri'ni gezen doğaseverler, tesislere hayran kaldı.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Dağcılık Federasyonu Bursa İl Temsilciliği ile birlikte düzenlenen "Büyükşehir ile Adım Adım Bursa" projesinin 5. etap doğa yürüyüşü olan "Eko Turizmi Keşfet" Harmancık'ta gerçekleşti. Harmancık Belediyesi'nin ilçenin turizm potansiyelini ortaya çıkarmak amacıyla BEBKA desteğiyle hayata geçirdiği Harmancık Eko Turizm Tesisleri'ne ulaşan katılımcılar, buradan yürüyüşe geçti. Toplamda 12 kilometre olan parkurda ilçenin önemli geçim kaynaklarından olan madencilik ve orman ürünlerinin işlenmesi ön plana çıktı.

DAĞCILARA YÜZDE 10 İNDİRİM

Parkurun tamamlanmasıyla birlikte Harmancık Eko Turizm Tesisleri'ne geri dönen katılımcıları Harmancık Belediye Başkanı Mustafa Çetinkaya

14 BUNGALOV VAR

Peyzaj ve çevre düzenleme işlemi Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan tesiste, 14 adet bungalow ev, 1 adet restoran ve 1 adet müze yer alıyor. Paintball ve okçuluk aktivitelerinin yapılabildiği tesiste, yürüyüş parkuru da bulunuyor.

karşıladi. Burada imzalanan protokolle, tesiste dağcılara özel yüzde 10'luk indirim sağlandı. Harmancık Eko Turizm Tesisleri'nin hazırladığı öğle yemeğinin keyfini çıkaran katılımcılar, yemeğin ardından Harmancık Belediyesi Kültür Müdürü Erkan Bayram'dan tesis hakkında bilgi aldı. Tesisi inceleme şansı bulan katılımcılar, keyifli anlar yaşadı.

KALKINMA KURULU'NUN YENİ BAŞKANI ZEYDAN

BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanlığı'na Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı Ömer Zeydan seçildi. Kalkınma Kurulu Başkan Vekilliği'ni ise Bilecik İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Halis Nalbant yapacak.

BEBKA'nın 13'üncü Kalkınma Kurulu Toplantısı Eskişehir'de; BEBKA Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna'nın yanı sıra BEBKA Kalkınma Kurulu üyelerinin katılımıyla yapıldı. 13. Kalkınma Kurulu Toplantısı'nın açılışında konuşan BEBKA Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, BEBKA'nın önemli işlere imza atan bir oluşum olduğuna dikkat çekti. Vali Tuna, Kalkınma Kurulu'nda göreve yeni seçilen başkan, başkan yardımcısı ve divan kâtip üyelerinin başarılı çalışmalara imza atmaya devam edeceğine inandığını söyledi.

ÇEPNİ'DEN VEDA KONUŞMASI

BEBKA Kalkınma Kurulu'nun önceki başkanı Hasan Çepni ise yaptığı veda konuşmasında, BEBKA Kalkınma Kurulu'nda 2 yıl başkan yardımcılığı ve 2 yıl da başkanlık görevini yaptığını hatırlattı. Çepni, bu süreler zarfında bölgesel kalkınmaya yönelik projelerin gerçekleştirildiğini söyledi. Çepni, "Benim için bu güzide toplulukta geçirdiğim zamanlar, en önemli ve değerli zaman dilimi olacaktır" dedi. Hasan Çepni, sözlerini görev süresi

boyunca kendisine destek verenlere teşekkür ederek tamamladı.

ZEYDAN'DAN TEŞEKKÜR

BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanlığı'na oybirliği ile seçilen Ömer Zeydan yaptığı teşekkür konuşmasında, "Sizlerin güveni ve teveccühü ile bizlere tevdi ettiğiniz bu anlamlı görevi ifa etmemiz için verdiğiniz destek ile yeni seçilen Kalkınma Kurulu Üyesi arkadaşlarımin ve şahsım adına teşekkür ederim" dedi.

Başkanlık görevini devraldığı Hasan Çepni'ye de gösterdiği özverili çalışmalarından ötürü teşekkür eden Zeydan, "Bizler, tecrübesi ve fikirleri ile ajansın yol göstericisi olan Kalkınma Kurulu üyeleri olarak bundan önce olduğu gibi ortak dil ve fikir birliği ile hep birlikte hareket etmeye, kurumsal bilgi ve tecrübelerimizi paylaşmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Zeydan'ın açıklamalarının ardından toplantı, geçen dönem görev yapanlara plaket takdimi ve BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci'nin 2015 yılı ara faaliyet raporu sunumu ve diğer gündem maddelerinin görüşülmesiyle sona erdi.

BEBKA'nın yeni Kalkınma Kurulu

Başkan

Eskişehir Ticaret Borsası Başkanı
Ömer Zeydan

Başkan Vekili

Bilecik İl Özel İdaresi Genel Sekreteri
Halis Nalbant

Kâtip Üye

Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürü
Abdullah Damar

Kâtip Üye

MÜSİAD Eskişehir Şube Başkanı
Abdul Vahap Satıcıoğlu

ÖMER ZEYDAN KİMDİR?

Eskişehir doğumlu olan Ömer Zeydan, Atatürk Lisesi'ni bitirdikten sonra, Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun oldu. Zeydanlar Toptan Gıda ve İnşaat firmasında uzun yıllardır ticari faaliyetini sürdürmenin yanı sıra ESPA AŞ Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de yürütmekte olan Zeydan, Eskişehir'de çeşitli sivil toplum kuruluşlarında da görev almıştır. 1986 yılından bu yana Eskişehir Ticaret Borsası üyesi olan Zeydan, 2005 - 2009 döneminde Meclis ve Yönetim Kurulu Üyeliği'ne seçildi. 2009 - 2013 döneminde Meclis Başkan Vekili olarak görev yaptı. Zeydan, 2013 yılındaki Eskişehir Ticaret Borsası organ seçimlerinde Yönetim Kurulu Başkanlığına seçildi. 2013 yılında TOBB 70. Genel Kurulu'nda Ticaret Borsaları Konseyi Üyeliğine seçilen Zeydan, ayrıca Türkiye Ulusal Hububat Konseyi Meclis Üyeliği görevini de yürütmektedir.

BEBKA KALKINMA KURULU İL DANIŞMA TOPLANTILARI YAPILDI

BEBKA Kalkınma Kurulu'nun 7-10 Aralık tarihleri arasında bölge illerinde düzenlediği İl Danışma Kurulu toplantılarında, 2015 yılında yürütülen ve 2016 yılında yapılması planlanan faaliyetler masaya yatırıldı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) Kalkınma Kurulu İl Danışma Kurulu toplantıları bölge illerinde gerçekleştirildi. BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Ömer Zeydan'ın başkanlığında gerçekleştirilen toplantılarda BEBKA'nın 2015 yılı faaliyetleri ile 2016 yılı çalışma programı değerlendirildi.

Bursa'da 7 Aralık'ta, Eskişehir'de 9 Aralık'ta ve Bilecik'te 10 Aralık'ta gerçekleştirilen toplantıların açılışında konuşan Başkan Ömer Zeydan, "Toplantılarda öncelikle BEBKA tarafından 2015 yılında yürütülen faaliyetler ve 2016 yılında yapılması planlanan faali-

yetler sizlere aktarılacaktır. Bu faaliyetler arasında öne çıkan konulardan biri 2016 yılı için planlanan Mali Destek Programlarıdır. BEBKA tarafından "Havacılık -Raylı Sistemler-Savunma Sanayii Mali Destek Programı" ve "Bilecik Mermer ve Doğaltaş Sektörü Mali Destek Programı" başlıklarında toplam 16 milyon TL destek verilecektir" dedi.

"UYGULAMADAKİ BAŞARI DA ÖNEMLİ"

Bilecik'te gerçekleşen toplantıya katılan Bilecik Valisi Ahmet Hamdi Nayir, yönetim kurulunda alınan kararlarda bu toplantılarda görüşülen konuların et-

kili olacağına inandığını ifade etti. Vali Nayir, "Son çağrılarda Bilecik önemli bir yer tuttu. Projelerin geçmedeki başarısı kadar uygulamadaki başarısı da önemli" dedi.

Ajans'ın faaliyetleri hakkında bilgi veren BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci de, mali destek programları ve güdümlü projeler hakkında bilgi verdi.

Toplantılar sunumlardan sonra kurul üyelerinin görüş ve önerilerini paylaşmalarıyla devam etti.

BAŞARILI SANAYİ KURULUŞLARINA ÖDÜL

BEBKA'nın bölgesel ortak olarak destek verdiği "Sanayi Kuruluşları Çizgi Üstü Sektörel Performans Değerlendirme Organizasyonu"nda ödül kazanan firmalar belli oldu.

Marmara Bölgesi'ndeki başarılı sanayi kuruluşlarını ödüllendirmek amacıyla, Kocaeli Sanayi Odası koordinasyonunda; Marmara Bölgesi Kalkınma Ajansları ve PwC Türkiye işbirliğinde düzenlenen 'Sanayi Kuruluşları Çizgi Üstü Sektörel Performans Değerlendirme Organizasyonu'nda başarılı bulunan sanayi kuruluşlarına ödülleri düzenlenen törenle verildi.

Organizasyona başvuru yapan firmalar; verimlilik, yenilikçilik ve markalaşma, topluma katkı ve çevre, istihdam, çalışanların geliştirilmesi ve bilinçlendirilmesi, dış ticaret ve finansal sonuçlar olmak üzere 7 farklı kriterde değerlendirildi. Farklı sektörlerde yer alan sanayi kuruluşları arasında, KOBİ ve Büyük Ölçekli İşletme kategorilerinde başarılı bulunan firmalar ödüllendirildi.

BURSA'DAN 2 FİRMAYA ÖDÜL

Organizasyon kapsamında değerlendirilmeye alınan 123 firma arasında dereceye giren 18 sanayi kuruluşu-

nun temsilcilerine ödülleri takdim edildi. Bursa firmalarından Componenta Dökümcülük Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi, Metal Sanayi Sektörü Büyük Ölçekli Firmalar kategorisinde ödüle layık görüldü. Yine Bursa firması Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fabrikaları Anonim Şirketi, Taşıt Araçları ve Yan Sanayi Sektörü Büyük Ölçekli Firmalar kategorisinde ödül kazandı. Ödül törenine TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da katıldı. Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, ödüle layık görülen firmaların seçiminde verimlilik,

istihdam, yenilikçi ve markalaşma, finansal sonuçlar, dış ticaret, topluma katkı ve çevre ile çalışanların geliştirilmesi ve bilinçlendirilmesi gibi kriterlerin ön plana alındığını ifade ederek, değerlendirmede yer alan ve yoğun emek harcayan jüri üyelerine teşekkürlerini iletti.

Organizasyonun bölgesel ortağı Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı, organizasyonun Bursa, Eskişehir ve Bilecik'teki firmalara duyurulmasında etkin rol aldı. Ayrıca organizasyonun planlama, koordinasyon ve değerlendirme toplantılarına katkı sağlandı.

BURSA'DA YİNE İCATLAR YARIŞACAK

Bursa Büyükşehir Belediyesi ile BEBKA tarafından düzenlenen Bilim Şenliği kapsamında mayıs ayında ikincisi yapılacak olan proje yarışması için başvurular başladı.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ile Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından düzenlenen ve Uludağ Üniversitesi ile Bursa Teknik Üniversitesi tarafından da desteklenen Bilim Şenliği'nin ikincisi önümüzdeki yıl düzenlenecek. 6-8 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek olan Bilim Şenliği ve eşzamanlı olarak yapılacak proje yarışmasının tanıtım toplantısı yapıldı. Bursa Bilim Teknoloji Merkezi'ndeki tanıtım toplantısına; Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Abdülkadir Karlık, Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Arif Karademir, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, Kültür AŞ Genel Müdürü Rıfat Bakan katıldı. Toplantının açılışında konuşan Başkan Recep Altepe, "Altyapısı güçlü olan bir şehriz. İlk yerli ürünler, ilk markalar, ilk icatlar Bursa'dan yapıldı. Bursa'nın en büyük gücü de genç nüfusu. Gözbebeğimiz olan çocuklarımız için her türlü altyapıyı sağlıyoruz. Bilim Teknoloji Merkezi'miz de Türkiye'ye örnek

çalışmalar yapıyor" dedi.

TÜM TÜRKİYE'DEN KATILIM OLACAK

Şenliğin daha da anlamlı hale gelmesi ve yarışmaya tüm Türkiye'den projelerin katılabilmesi için birtakım değişikliklere gittiklerini belirten Altepe, "Proje yarışmasına Türkiye'nin her köşesinden katılımcı olacak. Konuyu geniş tuttuk. Bilim ve teknoloji konusunda her alanda başvuru bekliyoruz. Gençlerimiz üretsinler, başımıza güzel işler açacak tüm mucitler, üniversiteler, okullar, kurumlar Bursa'da buluşsun. Bu şenlik daha da anlamlı hale gelsin" diye konuştu.

Yarışma için başvuruların 1 Nisan 2016'da son bulacağını kaydeden Başkan Recep Altepe, "Şenlik için 50 atölye çadırı planlanıyor. Şenlikte çevre ve enerji temasına uygun çalışmalar gerçekleştirilecek. Geçen yıl şenliğimize 150 bin kişi katılmıştı. Bu yıl 200 bin kişi bekliyoruz. Her yıl katılımcı sayısı ve ilgi daha da artıyor. Her branşta ödül vereceğiz. Bin liradan

16 bin liraya kadar değişik ödüller verilecek. Finale kalan 50 projeye para ödülü verilecek. 15 projeye mansiyon, 23 projeye finale kalma ödülü veriliyor. Finale kalan tüm projeler değerlendiriliyor" dedi. Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Arif Karademir ise, Bursa'nın birçok dinamikleri içinde barındıran önemli bir şehir olduğunu vurguladı. Rektör Karademir, "Bilim Şenliği, genç beyinlere ve kalplere hitap ediyor. 2014 yılında BTÜ'lü gençler insansız hava aracı ile ikinci olmuştu. Şimdi şehrimize, ülkemize ve ecdadımıza yakışan güzel çalışmalar ortaya çıkıyor. Bu çalışmalara katkı vermekten mutluyuz" dedi.

BİLİM TOPLUMA YAYILMALI

BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci de, bilimin sokağa inmesi ve topluma yayılması anlamında Bilim Şenliği'nin büyük önem taşıdığını belirtti. Değirmenci, ikinci defa böyle bir projeye ortak olmaktan mutluluk duyduklarını dile getirdi.

TOPLAM ÖDÜL
102 BİN TL

Finale kalan 50 projeye bin TL'den 16 bin TL'ye kadar para ödülü verilecek. Finale kalan tüm projeler değerlendirilecek.

KATMA DEĞERLİ ÜRETİME BÜYÜK YATIRIM

Proje sahibi
BTSO

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) tarafından yürütülen ve BEBKA GÜDÜMLÜ Proje desteğiyle kurulacak olan Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi'nin temeli atıldı.

Türkiye'de ilk defa Bursa'da hayata geçecek Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi'nin ve Güney Marmara'da alanında tek olan Mesleki Yeterlilik Sınav ve Belgelendirme Merkezi'nin (MESYEB) yeni binasının temeli resmi bir törenle

atıldı. DOSAB'daki BUTGEM yerleşkesinde yapılacak iki merkezin temel atma törenine, İçişleri Bakanı Efkan Ala, Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Bursa Valisi Münir Karaloğlu, Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, BTSO Yönetim

Kurulu Başkanı İbrahim Burakay, Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf Ulcay, milletvekilleri, belediye başkanları, kamu kurumlarının idarecileri ve Bursa iş dünyasının temsilcileri katıldı.

Yeni fikir ve projelere öncülük edecek olan Merkez, Türkiye’de bir ilk

Türkiye’de bir ilki oluşturacak Merkez, 13 bin metrekarelik kapalı alanda faaliyet gösterecek. Sektör temsilcilerinin AR-GE ve inovasyona dayalı üretime geçişinde rehberlik yapacak olan Merkez ile tekstil ve teknik tekstilin inovasyona dayalı ve katma değerli üretiminin güçlenmesi, sektörde yeni fikir ve projelerin hayata geçmesine öncülük etmesi hedeflenecek. Merkezde, toplantı ve eğitim salonları, pilot üretim tesisi, laboratuvarlar, firma ofisleri, moda ve tasarım alanı gibi bölümler yer alacak.

HÜKÜMET PROGRAMIMIZ BURSA’DA KARŞILIK BULUYOR

MESYEB binasının ve Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi’nin Bursa’ya büyük bir değer katacağını ifade eden İçişleri Bakanı Efkân Ala,

“Üretim faktörleri içinde her zaman bilgi ve inovasyonu katmak zorundayız. Eski üretim tarzını bırakmalı, katma değeri yük-

sek ürünler oluşturmamız. Dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmenin yolu, işte Ar-Ge’ye daha fazla önem vermekten geçiyor” diye konuştu.

BURSA BÜYÜRSÜ TÜRKİYE DE BÜYÜMEYE DEVAM EDECEK

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu da, Bursa’nın her alanda öncülük yapan projelere imza attığını vurguladı. Temeli atılan iki merkezin de ‘Bursa büyürse Türkiye büyür’ mottosu doğrultusunda önemli bir adım olduğuna işaret eden Bakan Müezzinoğlu, “Bursa büyüyor, Türkiye de büyümeye devam edecek. Önümüzdeki süreçte muasır medeniyetler seviyesi üzerine hep birlikte milletçe yürüyeceğiz. Orta gelir tuzağına düşmeden, yüksek teknoloji üretebilen ve bu anlamda kendi vizyonunu şekillendiren anlayışı merkeze almalıyız” şeklinde konuştu.

ÜRETİMDE ÖZGÜNLÜK VE KALİTE ARTACAK

BTSO Yönetim Kurulu Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burak ise, Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi ile firmaların teknik tekstil konusunda AR-GE altyapısını güçlendireceğini, güçlü bir altyapıya kavuşacağını ve BEBKA’nın da destekleriyle 20 milyon TL’ye inşa edilecek merkezin Türkiye’de bir ilk

olduğunu vurguladı. Burak, “13 bin metrekarelik kapalı alanda faaliyet

gösterecek merkezimiz, sektör temsilcilerinin AR-GE ve inovasyona dayalı üretime geçişinde rehberlik yapacak. Böylece hem bölgemizde hem de ülkemizde tekstil ve hazır giyim sektörleri ile alt sektörlerimizin sürdü-

rülebilir büyümesine liderlik edeceğiz. Bursa, düşük maliyetli üretime dayalı standart ürünler yerine; bundan sonra akıllı tekstiller, nano ürünler ve üç boyutlu kumaş teknolojileriyle birlikte özgün ve yüksek kaliteli üretimle anılacak” şeklinde konuştu.

BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Vali Münir Karaloğlu, iki projenin de Bursa ekonomisi için büyük bir adım olduğunu ifade ederek, emeği geçen herkese teşekkür etti. Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe ise Bursa’nın hedeflerine büyük hizmet edecek iki merkezin de Bursa’nın katma değerli üretimine büyük katkı sunacağını vurguladı. Konuşmaların ardından İçişleri Bakanı Efkân Ala ve Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Başkan İbrahim Burak ile protokol üyeleri, iki merkezin temeli atmak için butona bastı.

Toplam
inşaat maliyeti
**20 milyon
TL**

BEBKA
desteği
**7,5 milyon
TL**

Proje ortağı
**UTİB ve
BUTEKOM**

BEBKA DESTEĞİ İLE KOMPOZİT EĞİTİMİ

BTSO, ileri kompozit alanında farkındalık oluşturmak amacıyla BEBKA'nın da desteğiyle iş dünyasına yönelik ileri kompozit malzemeleri eğitimi düzenledi.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO), geleceğin sektörü olarak gösterilen kompozit alanındaki eğitimlere başladı. BEBKA'nın da desteğiyle gerçekleştirilen 'İleri Kompozit Malzemeler Temel Eğitimi Projesi', Altıparmak Hizmet Binası'nda düzenlendi. BTSO öncülüğünde yapılan eğitimlerde, kompozit alanında önemli çalışmalara imza atan Uludağ Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Mehmet Karahan, kompozit malzemenin uygulama alanları, genel özellikleri ve gelecekteki kullanımına ilişkin bilgiler sundu. Eğitimlere 30'a yakın firma temsilcisi katıldı.

GELECEĞİN SEKTÖRLERİ ARASINDA

BTSO Yönetim Kurulu Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burakay, firmalara verilen eğitimin kompozit alanında farkındalığı artıracağına inandığını söyledi. Kompozitin dünya ölçeğinde geleceğin sektörleri arasında gösterildiğini belirten Burakay, Bursa'nın da

fayda sağlayacağını kaydeden Burakay, "Ülkemiz kompozit üretiminde dünya arenasında istenilen düzeyde değil. Türkiye sanayisinin dinamosu konumundaki Bursa, kompozit malzeme üretiminde önemli bir potansiyel taşımaktadır. Gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla bu potansiyeli harekete geçirmeyi amaçlıyoruz" dedi. Başkan Burakay, uzay ve havacılık, otomotiv, taşımacılık, denizcilik, yapı sektörü, spor ekipmanları, askeri uygulamalar ve tüketim malları üretiminde kompozit malzemelerin önemli ölçüde kullanıldığını kaydetti.

Uludağ Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Mehmet Karahan da, kompozit malzemelerin sanayi için birçok avantaja sahip olduğunu belirterek, uygulama alanına bağlı olarak malzemelerin istenen yönde farklı performans seviyelerine ayarlanabileceğini, kompozitin ürünlerde özellikle yüksek mukavemet, hafiflik, tasarım esnekliği, üretim kolaylığı sağladığını dile getirdi.

*BTSO Yönetim Kurulu Başkanı
İbrahim Burakay*

bu sektörden hak ettiği payı almasını hedeflediklerini vurguladı. 'İleri Kompozit Malzemeler Temel Eğitimi'nin firmaların üretimlerine büyük

ENERJİ VERİMLİLİĞİ MERKEZİ AÇILDI

BTSO'nun BEBKA'nın desteğiyle hayata geçirdiği Enerji Verimliliği Merkezi düzenlenen törenle açıldı.

Bursalı sanayicilerin enerji maliyetlerini düşürüp verimlilik artışı sağlayarak küresel rekabette daha avantajlı konuma gelmelerine katkı verecek BEBKA destekli Enerji Verimliliği Merkezi açıldı.

Açılış töreninde konuşan BTSO Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burak, enerji sektörünün Türkiye ekonomisi için stratejik öneme sahip olduğunu söyledi. Türkiye'nin her 100 dolarlık ithalatının 22 dolarını enerji sektörü için harcadığını belirten Burak, Türkiye ekonomisinin lokomotif kenti Bursa'nın enerji alanında 2023 stratejilerini belirlediklerini kaydetti. Burak, "Yeşil Bursa ile sanayi kenti Bursa'yı birlikte geleceğe taşımak adına Yeşil Büyüme Projemizi ortaya

koyduk" dedi.

DOSAB'da 1 milyon 250 bin TL'lik bütçeyle hayata geçirdikleri Enerji Verimliliği Merkezi ile tüm Güney Marmara Havzası'na hizmet vereceklerini vurgulayan Burak, şöyle devam etti:

"Burada yürüteceğimiz uygulamalı eğitimlerle işletmelerimizin enerji verimliliği alanında ihtiyaç duydukları profesyonellerin yetişmesini sağlayacağız. Yakın zamanda Marmara Bölgesi'ne yönelik akredite laboratuvar hizmeti de sunacağımız merkezimiz aracılığıyla sanayi kuruluşlarına ve binalara enerji yöneticisi de yetiştireceğiz."

SANAYİCİMİZE BÜYÜK KATKI SAĞLAYACAK

Bursa Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Münir Karaloğlu da, Türkiye'nin enerjide dışa bağımlı bir ülke olduğuna dikkat çekerek, Türkiye'nin mevcut enerjisini verimli kullanmak zorunda olduğunu vurguladı. Türkiye'nin yenilenebilir enerji konusunda ciddi bir mesafe kat ettiğini dile getiren Vali Karaloğlu,

Profesyoneller burada yetişecek

DOSAB'da 1 milyon 250 bin TL'lik bütçeyle hayata geçirilen Enerji Verimliliği Merkezi, tüm Güney Marmara Havzası'na hizmet verecek. Burada yürütülecek uygulamalı eğitimlerle işletmelerin enerji verimliliği alanında ihtiyaç duydukları profesyoneller yetiştirilecek.

"BTSO tarafından hayata geçirilen bu merkezimizde yetişecek olan teknik personel, sanayiye büyük fayda sağlayacak. Sanayicilerimizin en büyük girdisi enerjidir. Bu merkez, bu anlamda maliyetleri düşürecek ve firmalarımızın rekabet gücünü de artıracaktır" dedi.

Konuşmaların ardından Vali Karaloğlu, BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burak ve Meclis Başkanı Remzi Topuk ile protokol üyeleri BTSO Enerji Verimliliği Merkezi'nin açılışını gerçekleştirip tesisteki üniteleri inceledi.

A stylized illustration of a hand holding a factory. The hand is rendered in a light teal color with a subtle pattern of concentric circles. The factory is a yellow and red structure with a red chimney and a yellow sun-like shape. The background is a light teal color with a subtle pattern of concentric circles.

ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ İLE GÜÇLER BİRLEŞİYOR

Endüstriyel simbiyoz projeleri ile firmalar, daha sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanım yaklaşımı çerçevesinde bir araya geliyor.

BURSA'NIN ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ POTANSİYELİ YÜKSEK

İl genelinde bulunan 16 OSB ve sektör çeşitliliği, hayata geçirilecek endüstriyel simbiyoz projelerinin amacına ulaşması adına önemli bir potansiyel barındırıyor.

Bursa'da firma sayıları ve istihdama göre öne çıkan sanayi sektörlerinin belirlenmesi için çeşitli kaynaklardaki sektörel dağılım verileri incelendi. Bu inceleme sonucunda; Tekstil ürünleri imalatı, mobilya imalatı, gıda ürünleri imalatı, başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı, motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı ve Fabrikasyon metal ürünleri imalatının öne çıkan sektörler olduğu görüldü. Projenin ilerleyen aşamalarında ve proje sonrasında endüstriyel simbiyoz olanakları belirlenirken, bu sektörler

özelinde yapılacak uygulamaların yaygınlaşma potansiyeli çok yüksek. Bursa'da sektör çeşitliliği Bilecik'e kıyasla daha fazla, Eskişehir'e göre ise daha düşük seviyede. Sanayi işletmelerinin yaklaşık yüzde 50'si tekstil ürünleri, mobilya ve gıda ürünleri sektörlerinde yoğunlaşmakta olup, geri kalan yüzde 50'lik kısmı ise benzer yoğunluktaki farklı sektörler oluşturuyor. Sektörel çeşitliliğin endüstriyel simbiyoz potansiyeline olan katkısı göz önüne alındığında, Bursa için proje sürecinde ve sonrasında endüstriyel simbiyoz olanakları belirle-

nirken önemli bir avantaj sağlanacağı düşünülüyor. Komşu illerdeki diğer sektörlerin de oluşturulacak ağa dahil edilmesi ile endüstriyel simbiyoz uygulamalarının genişletilmesi mümkün.

BURSA'DAKİ OSB'LER

Bursa'da toplam 16 adet OSB var. En fazla firma sayısına Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi sahip. Bursa'da öne çıkan sektörlerin bu ilde bulunan OSB'lerde de daha yoğun olan sektörler arasında yer aldığı görülüyor. OSB'lerin Bursa'nın sektörel yapısını temsiliyet durumu incelendiğinde,

özellikle firma sayısı yüksek olan karma OSB'lerin (Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi, Nilüfer Organize Sanayi Bölgesi ve Bursa Organize Sanayi Bölgesi) sektörel yapısının bulunduğu il genelinin sektörel yapısıyla yüksek seviyede uyumlu olduğu görülüyor. Bursa'da bulunan OSB'lerin sektörel yapıları önemli bir oranda benzerlik gösteriyor. Nilüfer Organize Sanayi Bölgesi, Bursa Organize Sanayi Bölgesi ve Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi'nin diğer OSB'lere göre sektör çeşitliliği daha yüksek. Bu durum OSB

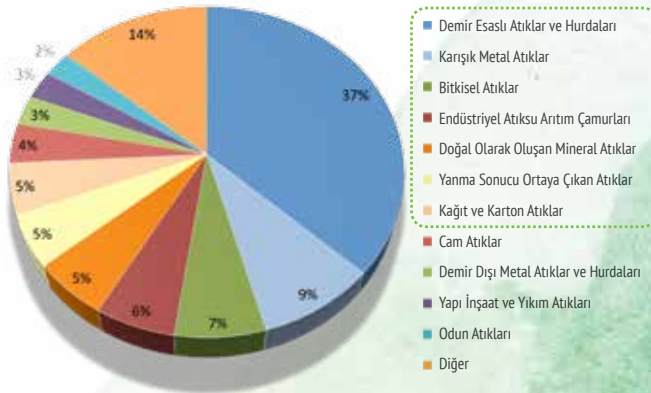
içi endüstriyel simbiyoz olanaklarının hayata geçirilmesi konusunda OSB'leri diğerlerine kıyasla daha avantajlı konuma getiriyor.

ATIKLARIN DURUMU

Bursa'da bulunan imalat sanayiinden kaynaklı atıkların endüstriyel simbiyoz potansiyeline yönelik karşılaştırmasında öncelikli atıklar; Demir esaslı atıklar ve hurdalar, endüstriyel atıksu arıtma çamurları, doğal olarak oluşan mineral atıklar, yanma sonucu ortaya çıkan atıklar ve yapı ve inşaat atıkları olarak

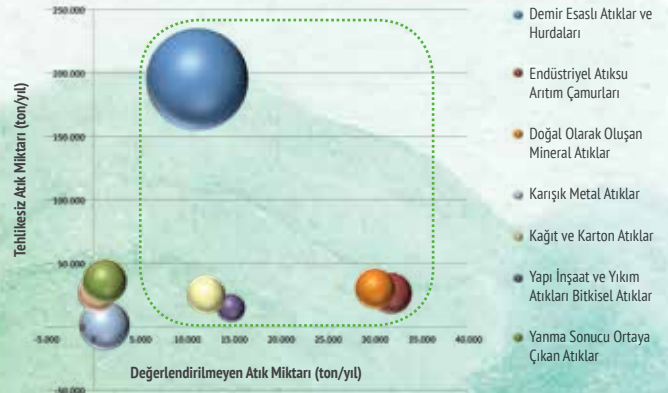
sıralanıyor. Miktar bakımından öne çıkan atıklar listesinde yer almayan "yapı inşaat ve yıkım atıklarının" diğer kriterler analize dahil edildiğinde endüstriyel simbiyoz açısından diğer atıklara göre daha yüksek potansiyele sahip olduğu ortaya çıkıyor. Öte yandan miktar bakımından öne çıkan atıkların bir kısmının (karışık metal atıklar, bitkisel atıklar vb.) endüstriyel simbiyoz bakımından Bursa için daha düşük potansiyele sahip olduğu görülüyor.

Bursa İli İmalat Sanayii Atıklarının Dağılımı

(İmalat Sanayi il ve atık tipine göre yaratılan atık miktarı /TÜİK - 2008)

İmalat Sanayii Atıklarının Endüstriyel Simbiyoz Potansiyeli (Bursa)

(İmalat Sanayi il ve atık tipine göre yaratılan atık miktarı /TÜİK - 2008)

ÖRNEK OLABİLECEK UYGULAMALAR

- Kentte toplam üretimin yüzde 34'ünü oluşturan tekstil sektöründe, üretim sonucu ortaya çıkacak olan yüksek miktardaki tekstil atıklarından, ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) sektöründe yer alan firmaların yararlanma olasılığı bulunmaktadır.
- Tekstil atıkları farklı proseslerden geçirilerek enerji üretiminde veya inşaat sektöründe kullanılabilir. Enerji üretiminin ve inşaat sektörünün yanında farklı sektörler de bu atıklardan faydalanabilir.
- Yine tekstil ürünlerinin imalatı sonucu ortaya çıkan atıklar kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında faaliyet gösteren firmalarda girdi olarak kullanılabilir. Bu atıklardan aktif karbon üretimi mümkündür. Tekstil ürünlerinin imalat süreci sonucunda ortaya çıkan atık suyu arıtma çamuru tuğla üretiminde girdi olarak kullanılabilir.
- Yine Bursa'da ön plana çıkan mobilya imalatı sonucu çıkan ahşap atıklarından enerji üretimi ve talaş atıklarından işlenmiş pelet üretimi de mümkündür. Mobilya imalatı proseslerinden çıkan atıkların kimya endüstrisinde girdi olarak kullanma imkânı vardır.

ESKİŞEHİR'DE SEKTÖR ÇEŞİTLİLİĞİ ÖN PLANDA

TR41 illeri arasında sektör çeşitliliğinin en fazla olduğu Eskişehir'de, bu durum endüstriyel simbiyoz uygulamaları için önemli bir avantaj.

Eskişehir'de firma sayıları ve istihdama göre öne çıkan sanayi sektörlerinin belirlenmesi için çeşitli kaynaklardaki sektörel dağılım verileri incelendiğinde; Gıda ürünleri imalatı, diğer madencilik ve taş ocaklığı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizatı hariç), diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, kauçuk ve plastik

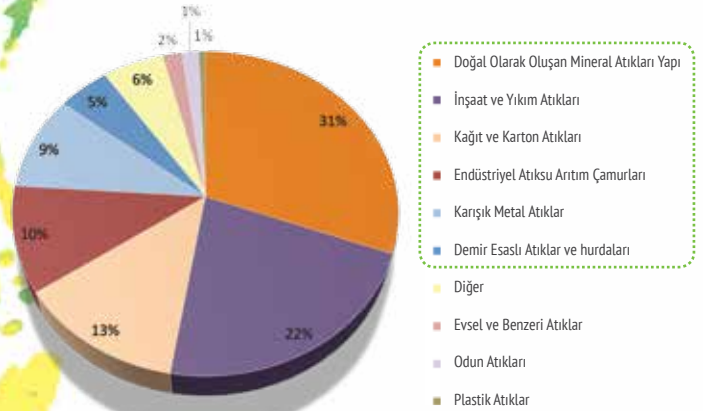
ürünler imalatı, mobilya imalatı, elektrikli teçhizat imalatı, giyim eşyası imalatı, diğer ulaşım araçları imalatı sektörlerinin öne çıktığı görülüyor. Eskişehir'in sanayi sektörleri açısından yapısı incelendiğinde sektör çeşitliliğinin bölgedeki diğer illere kıyasla en yüksek seviyede olduğu görülüyor. Sektörel çeşitliliğin endüstriyel simbiy-

oz potansiyeline olan katkısı göz önüne alındığında, Eskişehir için proje sürecinde ve sonrasında endüstriyel simbiyoz olanakları belirlenirken, önemli bir avantaj sağlanacağı düşünülüyor.

ESKİŞEHİR'DEKİ OSB'LER

Eskişehir'de toplam 3 adet OSB bulunuyor. Eskişehir'de karma OSB

Eskişehir İli İmalat Sanayii Atıklarının Dağılımı

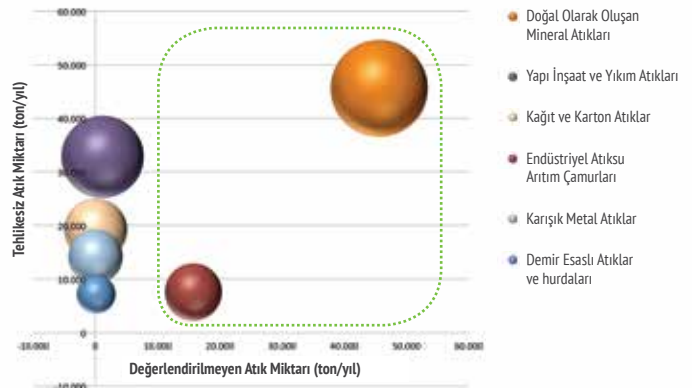

(İmalat Sanayi il ve atık tipine göre yaratılan atık miktarı / TÜİK - 2008)

olarak sadece Eskişehir Sanayi Odası Organize Sanayi Bölgesi aktif olarak faaliyet gösteriyor. Eskişehir'de öne çıkan ana metal ve makine imalat sanayii gibi sektörler, Eskişehir Sanayi Odası Organize Sanayi Bölgesi'nde de bulunan sektörler arasında yer alıyor. Bu OSB'nin il genelinin sektörel yapısıyla uyumunun orta seviyede olduğu görülüyor.

Eskişehir'de bulunan imalat sanayiinden kaynaklı atıkların endüstriyel simbiyoz potansiyeline yönelik karşılaştırmasında, endüstriyel atıksu arıtma çamurları ve doğal olarak ortaya çıkan mineral atıklar endüstriyel simbiyoz açısından en yüksek potansiyele sahip (öncelikli) atıklar olarak ortaya çıkıyor. Öte yandan miktar bakımından öne çıkan atıkların bir kısmının (kağıt ve karton atıklar, yapı inşaat ve yıkım atıkları) endüstriyel simbiyoz bakımından Eskişehir için daha düşük potansiyele sahip olduğu görülüyor.

İmalat Sanayii Atıklarının Endüstriyel Simbiyoz Potansiyeli (Eskişehir)

(İmalat Sanayi il ve atık tipine göre yaratılan atık miktarı / TÜİK - 2008)

ÖRNEK OLABİLECEK UYGULAMALAR

- Eskişehir'in öne çıkan sektörleri arasında yer alan mobilya imalatı proseslerinden çıkan atıkların kimya endüstrisinde girdi olarak kullanımı imkânı bulunuyor. Örnek olarak bu atıkların aktif karbon üretiminde, porsuz karbon üretiminde ve süper-kapasitörle CO² tutumunda kullanılma potansiyelleri değerlendirilebilir.
- Eskişehir'de ağırlıklı olarak bulunan seramik sektöründen kaynaklanan atıkların ve kırıkların inşaat sektöründe dolgu malzemesi ve tuğla üretiminde kullanılma potansiyeli bulunuyor.

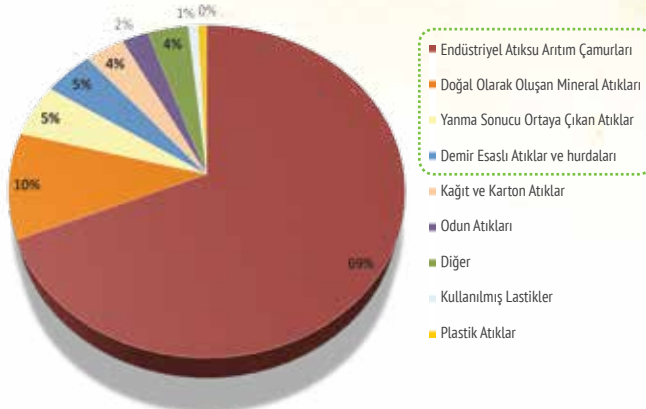
BİLECİK'TE MERMER VE SERAMİK ATIKLARI ÖNCELİKLİ

Bilecik ekonomisinin lokomotifi olan mermer ve seramik sektörlerinden çıkan atıkların, inşaat, yapı malzemeleri gibi sektörlerde kullanılabilmesi için endüstriyel simbiyoz çalışmaları yapılıyor.

Bilecik'te firma sayıları ve istihdama göre öne çıkan sanayi sektörlerinin belirlenmesi için çeşitli kaynaklardaki sektörel dağılım verileri incelendiğinde öne çıkan sektörlerin tüm veri kaynaklarında benzer olduğu görüldü. Bilecik'te firma sayısı ve istihdam açısından öne çıkan sanayi sektörleri; Diğer madencilik ve taş ocaklığı, diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı, gıda ürünleri imalatı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizatı hariç) ve ana metal sanayii olarak belirlendi.

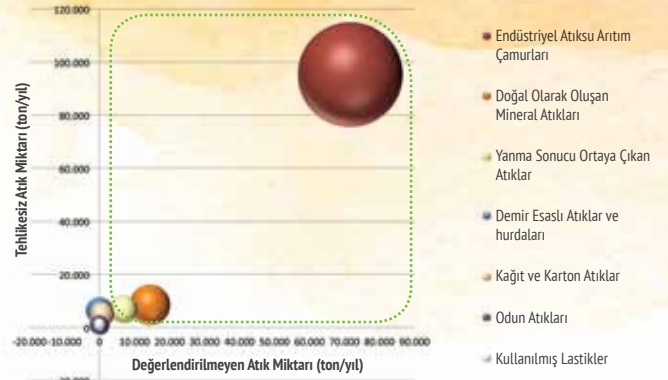
Bilecik'te sektör çeşitliliği TR 41 bölgesindeki diğer illere göre daha düşük seviyede. Sanayi işletmelerinin büyük bir çoğunluğu diğer madencilik ve taş ocaklığı, diğer metalik olmayan mineral ürünler ve gıda ürünleri sektörlerinde yoğunlaşıyor. Sektörel çeşitliliğin endüstriyel simbiyoz potansiyeline olan katkısı göz önüne alındığında, Bilecik için proje sürecinde ve sonrasında endüstriyel simbiyoz olanakları belirlenirken, komşu illerdeki diğer sektörler-

Bilecik İli İmalat Sanayii Atıklarının Dağılımı

(İmalat Sanayii il ve atık tipine göre yaratılan atık miktarı /TÜİK - 2008)

İmalat Sanayii Atıklarının Endüstriyel Simbiyoz Potansiyeli (Bilecik)

(İmalat Sanayii il ve atık tipine göre yaratılan atık miktarı /TÜİK - 2008)

in de oluşturulacak ağa dahil edilmesi-
nin önemli olduğu düşünülüyor.

BİLECİK'TEKİ OSB'LER

Bilecik'te toplam 6 adet OSB bulunuyor. 6 OSB'den 5 tanesi aktif olarak faaliyet gösterirken, en fazla firma sayısına Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi sahip. Bilecik'te öne çıkan sektörler, bu ilde bulunan OSB'lerde daha yoğun. Ancak bölgenin genel sektörel yapısını büyük oranda temsil eden tek bir OSB bulunmuyor. Bilecik 1. Organize

Sanayi Bölgesi ve Bozüyük Organize Sanayi Bölgesi'nin diğer OSB'lere göre sektör çeşitliliği daha yüksek. Bu durum OSB içi endüstriyel simbiyoz olanaklarının hayata geçirilmesi konusunda bu iki OSB'yi diğerlerine kıyasla daha avantajlı konuma getiriyor. Bilecik'te bulunan imalat sanayiinden kaynaklı atıkların endüstriyel simbiyoz potansiyeline yönelik karşılaştırmasında endüstriyel atıksu arıtma çamurları, doğal olarak ortaya çıkan mineral atıklar ve yanma sonucu oluşan atıklar

endüstriyel simbiyoz açısından en yüksek potansiyele sahip (öncelikli) atıklar olarak ortaya çıkıyor. Öte yandan miktar bakımından öne çıkan atıkların bir kısmının (demir esaslı atıklar ve hurdaları) endüstriyel simbiyoz bakımından Bilecik için daha düşük potansiyele sahip olduğu görülüyor. Bilecik'te doğal olarak ortaya çıkan mineral atık miktarının veri setinde raporlanandan daha fazla olduğu düşünülüyor.

ÖRNEK OLABİLECEK UYGULAMALAR

- Bilecik'te ağırlıklı olarak bulunan seramik sektöründen kaynaklanan atıkların ve kırıkların inşaat sektöründe dolgu malzemesi ve tuğla üretiminde kullanılma potansiyeli bulunmaktadır.
- Madencilik ve taş ocaklığı faaliyetlerinden kaynaklanan mermer tozu atıklarının gıda sektöründe
- şeker rafinasyonunda ve cam imalatında kullanılma potansiyelleri bulunmaktadır.
- Otomotiv fren balata imalatında ise mermer tozu atıklarından faydalanılabilir.

ULUSAL ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ PROGRAMI 5 KİTADA UYGULANIYOR

Ulusal Endüstriyel Simbiyoz Programı'nın (NISP) Koordinatörü International Synergies Limited Şirketi Başkanı Peter Laybourn, programın 5 kıtada ve 30 ülkede International Synergies desteğiyle uygulandığını söyledi.

Peter Laybourn, Birleşik Krallık'ta yaklaşık 10 yıldır uygulanmakta olan Ulusal Endüstriyel Simbiyoz Programı'nın Koordinatörü ve kolaylaştırıcısı International Synergies Limited Şirketi'nin Başkanı. Laybourn, endüstriyel simbiyoz alanında önemli projelerde yer almış bir isim. Türkiye'de de İskenderun Projesi'nde aktif olarak bulunan Laybourn, dünyadaki endüstriyel simbiyoz uygulamalarını ve Türkiye'nin konumunu anlattı. Ulusal Endüstriyel Simbiyoz Programı'nın iş imkânı programı olarak oluşturulduğunu ve 2003'te geliştirilen "Sanayiye birbirine bağlar, fırsat yaratır" reklam sloganının bugün de halen geçerliliğini koruduğunu kaydeden Laybourn, şöyle devam etti: "NISP ile tüm sanayi sektörlerinden firmalara açık olan ve firmaların kaynak etkinliği konusuna nasıl çözüm getirdiğine dair bilgi ve fikirlerini paylaşabilecekleri bir iletişim ağı mekanizması meydana getirdik. NISP artık 30 ülkede ve 5 kıtada bölgesel ve çoklu bölgesel düzeyde International Synergies desteğiyle uygulanıyor. Endüstriyel simbiyoza yönelik kolaylaştırılmış iletişim ağı yaklaşımımız yeşil büyüme ve bağlantılı iş imkânları oluşturmakta, endüstrinin kritik ve azalan kaynaklara olan bağımlılığını azaltmakta ve endüstriyel sorunlara çözüm getirip yeni teknolojiler ve ürünler oluşturu-

International Synergies
industrial ecology solutions

arak inovasyonu teşvik etmektedir. Endüstriyel simbiyoz şirketler için gelir sağlamak, maliyetleri azaltmak ve genel verimliliği, etkililiği ve rekabet gücünü arttırmak gibi kritik faydalar sağlar."

International Synergies Limited şirketiniz 10 yıldan uzun süredir Birleşik Krallık'taki Ulusal Endüstriyel Simbiyoz Programı'nın (NISP) koordinatörü ve kolaylaştırıcısı olarak hizmet veriyor. Bugüne kadar söz konusu modeli 25'ten fazla ülkeye adapte ettiniz. Bu süreç hakkında bilgi verebilir misiniz?

NISP fikrinin ortaya çıkışı, 1999 yılında Meksika Körfezi'ndeki yan ürün sinerji aktivitesinden haberdar olduğum zamana dayanır. O zamanlar NISP mükemmel bir fikir olmasına rağmen Birleşik Krallık için pek de uygun bir model değilmiş gibi görünüyordu. Bu fikri birkaç yıl "filizlendirdikten" sonra, 2003 yılında ulusal kalkınma ajanslarının ve ipotekli çöp sahası vergisi fonunun desteğiyle üç Birleşik Krallık bölgesinde pilot uygulaması yapıldı. Programın çöp sahasının, karbon emisyonunun ve sanayinin işlenmemiş kaynaklara olan bağımlılığının azaltılmasına dair ilk etkileri

2005 yılında modelin ulusal düzeyde tanınması için yatırım yapan Birleşik Krallık Çevre Gıda ve Köy İşleri Departmanı'nın (DEFRA) dikkatine sunuldu. Başlangıçtan itibaren, NISP iş imkânı programı olarak oluşturuldu ve 2003'te geliştirdiğimiz "Sanayiye birbirine bağlar, fırsat yaratır" reklam sloganı bugün de halen geçerliliğini korumakta. NISP ile tüm sanayi sektörlerinden firmalara açık olan ve firmaların kaynak etkinliği konusuna nasıl çözüm getirdiğine dair bilgi ve fikirlerini paylaşabilecekleri bir iletişim ağı mekanizması meydana getirdik. Bu sektörler arası ve bozucu tedarik zinciri yaklaşımını kullanarak NISP, yeteri kadar kullanılmamış veya yeteri kadar değerlendirilmemiş kaynakların tekrar kullanılması, çevresel diğer faydaların yanında yeni kullanılmış maddelerin, enerjinin ve suyun en verimli faydaya dönüşümü açısından fırsatlar ortaya çıkardı. 2007'de Brezilya, Çin ve Meksika başta olmak üzere NISP modelini uluslararası düzeyde pek çok ülkede uygulamaya başladık. NISP artık 30 ülkede ve 5 kıtada bölgesel ve çoklu bölgesel düzeyde International Synergies desteğiyle uygulanmaktadır. NISP'nin küresel cazibesinin bir kısmı her ekonomi ve kültüre fayda sağladığı kanıtlanmış kolaylaştırıcı yaklaşımından kaynaklanıyor. Belki bu nedenle

özünde endüstriyel simbiyoz çok basit bir kavramdır. International Synergies, Avrupa'da Belçika, Macaristan, İtalya, Hollanda, Kuzey İrlanda ve Romanya'da devam eden yerel programların yanında Finlandiya ve Danimarka'da yerel ölçekten ulusal ölçeğe geçiş yapan programları desteklemek için çalışmalar yürüttü. International Synergies bu yılın başında L'Institut de l'économie circulaire (Döngüsel Ekonomi Enstitüsü) ile başlatılan ve ADEME ve French Provinces tarafından finanse edilen NISP Fransa programının ortağıdır. Yakın zamandaki Avrupa Birliği Ufuk 2020 programı ile elde edilen başarı ise faaliyetlerimizi Almanya ve İspanya'ya yaymaya olanak tanımıştır.

SİMBİYOZ FİRMALARA KRİTİK FAYDALAR SAĞLAR

Firmalar ya da ülkeler endüstriyel simbiyoz programlarından ne gibi kazançlar elde edebilirler?

Endüstriyel simbiyozla yönelik kolaylaştırılmış iletişim ağı yaklaşımımız yeşil büyüme ve bağlantılı iş imkânları oluşturmada, endüstrinin kritik ve azalan kaynaklara olan bağımlılığını azaltmakta ve endüstriyel sorunlara çözüm getirip yeni teknolojiler ve ürünler oluşturarak inovasyonu teşvik etmektedir. Endüstriyel simbiyoz şirketler için gelir sağlamak, maliyetleri azaltmak ve genel verimliliği, etkililiği ve rekabet gücünü artırmak gibi kritik faydalar sağlar. Örneğin; Nisan 2005 ve Mart

2013 tarihleri arasında NISP Birleşik Krallık'ta 15 binden fazla şirket tarafından uygulandı. Bu süreçte NISP tarafından sağlanan imkânlar çoğunluğu KOBİ olan katılımcı şirketler için 1 milyar sterlin üzerinde satış ve 1,1 milyar sterlin civarında maliyetlerde azalma meydana getirdi. Ayrıca karbon emisyonunun 42 milyon ton azalmasını, atık sahalarından 47 milyon ton maddenin uzaklaştırılmasını ve 10 binden fazla işin yaratılmasını veya mevcut olanların korunmasını sağladı.

Kısa bir süre önce endüstriyel simbiyozu Avrupa Komisyonu üyelerinin dikkatine sundunuz ve Avrupa Birliği'nin çevre politikalarına entegre olmasını sağladınız. Bu gelişme gelecekte nelerin değişmesini sağlayacak?

Bu konu ile ilgili çalışmalarımıza 2005 yılında endüstriyel simbiyoz ile döngüsel ekonomiye geçiş hakkında yazarak başladık. Artık endüstriyel simbiyozun "döngüleri kapatarak" döngüsel ekonomi oluşturmada temel araç olarak kabul edilmesi memnuniyet verici. Avrupa'da NISP ilke olarak kısa sürede benimsendi. Öncelikle Atık Çerçeve Yönergesi'nde en iyi uygulama alanı oldu. Sonrasında ise inovasyondan yerel ve endüstriyel politikaya kadar kısa sürede Avrupa kılavuzu ve politikasına girdi. 2011'de yayınlanan "Avrupa'da Kaynak Verimliliği Yol Haritası" NISP'ı "kaynak verimliliğini sağlamak için inovatif bir yaklaşım" olarak tanımladı. Bu yılın başında NISP'a De Groene Zaak tarafından Accenture işbirliğiyle geliştirilen "Governments Go Circular" oluşumu tarafından döngüsel ekonomi temini için en iyi uygulama olarak atıf yapılmıştır. Global-Scan serisinin bir parçası olan söz konusu rapor döngüsel ekonomi yaratmaya katkı yapan çalışmaları destekleme becerisi olan projelere dikkat çekmektedir. Yakın geçmişte Avrupa Komisyonu üye ülkeleri endüstriyel simbiyozu desteklemeye ve programı yeniden kullanmaya çağırda bulunan

ve uzun süredir beklenen revize edilmiş döngüsel ekonomi paketini yayınladı. Şimdiden hükümetlerin ve enstitülerin endüstriyel simbiyozun küresel zorlukları aşmaya yaptığı katkıları kabul etmeleri ile ilgili değişimler gözlenmektedir. Önümüzdeki çözülmesi gereken konu endüstriyel simbiyozla ilgili kolaylaştırıcı hizmetlerin kim tarafından finanse edileceğidir.

STRATEJİK BİR POLİTİKA ARACI

Endüstriyel simbiyozun şehirden ulusal düzeye kadar uygulanma biçimlerini gördünüz. Hangi ölçekte daha fazla başarıya da sürdürülebilirlik yakalandı? Ölçeklere göre avantajları ve dezavantajları nedir?

Tüm ölçeklerde endüstriyel simbiyoz yeşil büyüme, inovasyon, iç yatırımın yenilenmesi, bölgesel ekonomik kalkınma ve kaynak verimliliği için stratejik bir politika aracı olarak görenlerin sayısı günden güne artmaktadır. Şehir ölçeği düzeyinde, ekonomik kalkınma ve iç yatırım sağlamak için endüstriyel simbiyozu 2011'deki Büyük Şehir Planı'na ekleyen Birmingham Kent Konseyi'ni örnek verebiliriz. Bölgesel düzeydeki endüstriyel simbiyoz aktivitesine, Güney Afrika'nın, il yönetimi için anahtar politika olan iş yaratmaya odaklanmasını ve bunun il düzeyi ölçeğinde en iyi yatırım getirisi olduğunun ortaya çıkmasını örnek gösterebiliriz. Bununla birlikte Güney Afrika ulusal yaklaşımın faydalarını kabul etti. O düzeyde endüstriyel simbiyoz, Endüstri Politikası Eylem Planı'na dahil edilmekte ve Ulusal Endüstriyel Simbiyoz Stratejisi üzerinde çalışmalara devam edilmektedir. Endüstriyel simbiyoz uygulamaları ölçek ekonomileri, tekrarlı ve bilgi ve çözümlerin hızlı yayılımından dolayı ulusal ve hatta uluslararası düzeyde yapılmaktadır. Ölçek ekonomileri ile kastettiğim şey şudur: Bizim modelimiz endüstriyel simbiyozun ortak araçları ve metodolojiyi kullanarak tüm bölgelerin tek merkezden koordine edildiği ve ilişkilendirildiği

bölgesel düzeyde uygulanmasını savunmaktadır. Her iletişim ağı tüm ülkeden 40 ile 50 arasında farklı vasıflara sahip uygulayıcı ihtiva edebilir. Her bölgede iletişim ağındaki uzmanlık bilgisini ya da becerileri tekrarlamaya gerek yoktur ancak bunları paylaşmak veya ihtiyaç duyulduğunda faydalanmak gereklidir. Benzer olarak, ülkenin bir bölgesindeki işle ilgili bir soruna tamamıyla farklı bir bölgeden çözüm bulunabilir ve geniş çaplı uygulayıcı iletişim ağı bundan faydalanabilir. Buna karşılık, endüstriyel simbiyozu tek bir organize sanayi bölgesinde uygulamak fırsatlar için mevcut potansiyelin farkına varılma olasılığını azaltmaktadır. Bununla birlikte, fayda paylaşımı, akarsuyun basamaklandırılması, ısı ağları oluşturma ve toplu tedarik fırsatları elde etme gibi imkânlar da sunmaktadır.

İSKENDERUN MÜKEMMEL BİR DENEYİMDİ

Türkiye'deki ilk endüstriyel simbiyoz projesi olan "İskenderun Körfezi Endüstriyel Simbiyoz Projesi" nin ortağı idiniz. Söz konusu proje ülke çapındaki diğer projeleri tetikledi. Sizce İskenderun Körfezi projesinden beri Türkiye'de endüstriyel simbiyoz açısından ne gibi değişiklikler oldu? Endüstriyel simbiyozun Türkiye'deki uygulamaları hakkında ne düşünüyorsunuz? İskenderun Körfezi Projesi mükemmel bir öğrenme deneyimiydi ve hâlâ endüstriyel simbiyozla ilgilenen herkesi projenin diğer ortağı Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) tarafından hazırlanan videoyu izlemeleri için yönlendiriyorum. Bence eğer Ankara'daki uygulayıcılar bölgeye bu kadar uzak olmasalardı İskenderun Projesi daha da başarılı olabilirdi. Çünkü uzakta olmaları firmalarla direkt iletişime geçememeleri ve daha da fazla sinerji oluşturmamalarına neden oldu. Bence İskenderun Projesi'nden sonra endüstriyel simbiyozun benimsenmesi açısından Türkiye'de bir değişim yaşandı. Kalkınma Bakanı

Sayın Nahit Bingöl'ün bu yaklaşımı G7'deki Kaynak Verimliği İttifakı'nın endüstriyel simbiyoz çalıştayında sunmasından ayrıca memnuniyet duyduk. Eğer bölgeler -karşılığında çok büyük bir yatırım getirisi elde edeceklerinden- yeterli kaynak ayırıp endüstriyel simbiyoz uygulamasını tam istenilen şekilde yaparlarsa Türkiye bu alanda dünya lideri olabilir. Elbette ulusal planında endüstriyel simbiyozu anahtar uygulama aracı olarak kullanıp organize sanayi bölgelerinin geliştirilmesi yoluyla sanayi üslerinin yaygın-

laştırılmasına odaklanmasından dolayı Türkiye için bu konuda bir fırsat söz konusu. Eğer organize sanayi bölgeleri ulusal endüstriyel simbiyoz planı ile birbirine bağlanabilirse bu mükemmel olurdu.

SHAREBOX KRİTİK BİR ROL OYNAYACAK

Şu anda Eskişehir Sanayi Odası ile SHAREBOX adına yeni bir proje yürütüyorsunuz. Bu proje ile ilgili ne gibi aktiviteler planladığınızdan bahsedebilir misiniz? SHAREBOX projesi, ana işkollarının endüstriyel simbiyozu iş faaliyetle-

rine dahil etmelerine imkân vererek Bilişim ve İletişim Teknolojileri'nin yeni jenerasyonunun tasarlanmasını sağlayacak. Eskişehir Sanayi Bölgesi, 3 pilot uygulamadan biri olarak, yeni yazılımı denemek açısından kritik bir rol oynayacak ve SHAREBOX'ın gelecekteki geliştirmeleri için çok önemli geri bildirimler sağlayacaktır.

Türkiye için gelecekte başka projeleriniz var mı?

Halihazırda başka projelerimiz yok ancak özellikle Türkiye'nin bölgesel kalkınma için endüstriyel simbiyozu stratejik bir biçimde kullanan ülkelerin başında gelmesinden dolayı ülkenizde yeniden çalışma fırsatı yakalamayı çok isterim. Ayrıca endüstriyel simbiyoz için afet sonrası veya çatışma sonrası ekonomilerin kalkınması gibi yeni uygulama alanları bulmaya devam ediyoruz. Tüm içtenliğimle Türkiye'nin başka bir deprem felaketi yaşamamasını diliyorum ancak böyle bir olay yaşandığı takdirde endüstriyel simbiyoz metodları afet risk planlaması sürecine entegre edilebilir ve afetten etkilenmiş ekonomilerin yeniden inşa edilmesi için kullanılabilir.

Bildiğiniz gibi BEBKA ilgili olduğu bölgede bir endüstriyel simbiyoz projesi yürütüyor. Bu proje hakkında ne düşünüyorsunuz? Konu ile ilgili değerlendirmenizi ya da önerilerinizi rica edebilir miyiz?

Her şeyden önce BEBKA'nın Türkiye'de bu konuya öncülük ettiğini görmek memnuniyet verici ve bu programla ilgili çalışmalarınızda başarı olmanızı dilerim. Benim önerim işletmelerin ihtiyaçlarını dinleyerek bunlara programın kalbinde yer vermeniz ve böylece işletmelerin programa olan bağlılığını sağlamanız olurdu. Bu sonuca ancak uygulayıcıların, işletmelerin karşılaştığı gerçek sorunları ortaya çıkarmaları ile ulaşılabilir. Bunu yapmalarının sonucunda program sorunlara çözüm getirmek açısından daha donanımlı bir hale gelecektir.

ANTALYA OSB'DE SİMBİYOZ PROJESİ İLE ATIKLAR PAYLAŞILACAK

Antalya Organize Sanayi Bölgesi'nde (AOSB) faaliyet gösteren firmaların birbirlerinin atıklarından faydalanmasına imkân sağlayacak Endüstriyel Simbiyoz Projesi hayata geçiriliyor.

Antalya Organize Sanayi Bölgesi (AOSB), bölgede üretim yapan firmaların birbirlerinin atıklarından faydalanabilecekleri Endüstriyel Simbiyoz Projesi başlattı. Ekim ayı sonunda başlayan Endüstriyel Simbiyoz Projesi kapsamında, kaynak tüketiminin azaltılması, atıkların kaynağında önlenerek ya da azaltılarak daha verimli ve çevre dostu üretim ve hizmet süreçlerinin uygulanması, bu yolla hem çevre performansının iyileştirilmesi hem de ekonomik kazanım sağlanması yoluyla rekabet gücünün artırılması hedefleniyor. Proje kapsamında sektörel ve çevresel analiz çalışmaları devam ediyor. Aralık ayı başında TTGV ve OSB temsilcileri tarafından OSB içi ve dışındaki paydaşlara (kamu kurumları, üniversite, firmalar, vb.) ziyaretler gerçekleştirildi. Ziyaretler sırasında paydaşlara hem proje hakkında bilgi verildi hem de görüş ve önerileri alındı.

ORTAKLIK KÜLTÜRÜ

AOSB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar, endüstriyel simbiyozun, bağımsız işletmeleri, daha sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanımı çerçevesinde bir araya getirdiğini belirterek,

“Bu proje sayesinde firmalar arasında oluşturulan yeni işbirlikleri ile ortaklık kültürü benimsenecek, ortak satın alma, ortak pazarlama, ortak eğitim gibi konularda da işbirliğinin gelişmesine katkı sağlayacak” dedi.

YENİ PROJELER DOĞURACAK

Endüstriyel simbiyoz sayesinde başka yeni projelerin de ortaya çıkacağını

kaydeden Bahar, “Ortak sorunlara ortak çözümler bulunabilmesi sonucunda kalite ve verimliliğin artması, maliyetin ise azalması beklenmektedir. Geçtiğimiz mayıs ayında AOSB’de Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) yetkilileri ile bir toplantı gerçekleştirildi. Projenin başlamasıyla birlikte, AOSB içinde ve dışında bulunan sanayi sektörü ve sanayi dışı sektör temsilcileri ile ilgili kamu kurumlarına ziyaretler gerçekleştirilecek, mevcut veriler çerçevesinde gerekli projeksiyon ve yaklaşımlar yapılarak, OSB içinde ve dışında olabilecek endüstriyel simbiyoz potansiyeli ortaya koyulacaktır. Hedef kitle ve ilgili paydaşlar davet edilerek AOSB firmalarına ve yönetimine yönelik Endüstriyel Simbiyoz ve Temiz Üretim eğitim organizasyonu planlanacaktır. Yapılan sinerji çalışmaları sonrasında öncelikli bulunan 3 adet endüstriyel simbiyoz olanağı için fizibilite çalışmaları yapılacak, iyi uygulama/fizibilite örnekleri raporlanacak, farkındalık artırıcı ve ilgi çekici sonuçların paylaşılması, tüm çıktıların uygun araçlarla duyurulması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır” şeklinde konuştu.

TÜRKİYE'DE BİR İLK

Türkiye'deki OSB'ler arasında bir ilk olan ve 24 ay sürecek proje için KOSGEB'den de “Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı” kapsamında hibe desteği alındı. KOSGEB'den destek alan ilk meslek kuruluşu olan Antalya OSB, böylece aynı projede iki farklı ilke imza attı.

ESO'DAN AB DESTEKLİ ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ PROJESİ

Eskişehir Sanayi Odası, Avrupa Birliği'nin yeni çerçeve programı olan Ufuk 2020 programına, Endüstriyel Simbiyoz temalı projeye dahil oldu.

Çok sayıda AB projesi üreten ve hibe programlarını Eskişehir'e getiren Eskişehir Sanayi Odası (ESO), yeni bir projeye daha dahil oldu. ESO Başkanı Savaş M. Özaydemir, Avrupa Birliği'nin (AB) yeni çerçeve programı olan Ufuk 2020 programına Endüstriyel Simbiyoz temalı projeye dahil olduklarını söyledi.

"Ortak Süreç Kaynakları için Güvenli Yönetim Platformu (ShareBox)" isimli proje ile Endüstriyel Simbiyoz yaklaşımının Eskişehir'de işleneceğini açıklayan Özaydemir, "Bir AB projesini daha şehrimize kazandırdık. Gerçekleştirdiğimiz bu ve benzeri projelerle üyelerimize fayda sağlıyoruz" dedi.

Özaydemir, proje kapsamında firmalar arası işbirliği ve dayanışmanın artırılmasını hedeflediklerini belirterek, "Hem çevresel hem de ekonomik getiriler sağlayan bir mekanizma olarak Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nin de içinde yer aldığı pilot alanlarda proje hayata geçirilecek" diye konuştu.

Avrupa'nın
farklı
ülkelerinden
15 ortak

PROJENİN BÜTÇESİ 5,9 MİLYON EURO

Projenin toplam bütçesinin 5,9 milyon Euro olduğunu vurgulayan Özaydemir, Avrupa'nın farklı ülkelerinden 15 ortağın yer aldığı bu önemli projeye, endüstriyel simbiyoz olanaklarına yönelik gerçekleştirilecek ihtiyaç analizi ve fizibilite çalışmaları sonucunda pilot uygulamaların hayata geçirilmesi hedeflendiğine değindi. Bölgesel uygulamadan edinilen deneyimle, kaynak verimliliğini artırarak düşük karbon ekonomisi ve sürdürülebilirlik politikalarına da hizmet edecek bir endüstriyel simbiyoz yazılımının geliştirilmesinin de projede amaçlandığını anlatan Özaydemir "Geliştirilecek olan ShareBox yazılımı ile firmalar için enerji verimliliği ve çevre konusunda ciddi bir ilerleme kat edilmesi planlanıyor" dedi.

Projenin
toplam bütçesi
5,9 milyon
Euro

SHAREBOX NEDİR?

ShareBox Projesi, Avrupa Komisyonu'nun yeni AR-GE ve inovasyon programı olan Horizon 2020 (Ufuk 2020) altında uygulanan bir projedir. Proje ile endüstriyel simbiyoz yaklaşımının, firmalar arası işbirliği ve dayanışmayı artırarak hem çevresel hem de ekonomik getiriler sağlayan bir mekanizma olarak Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nin de içinde yer aldığı pilot alanlarda hayata geçirilmesi hedefleniyor. Geliştirilecek olan ShareBox yazılımı ile firmalar için enerji verimliliği ve çevre konusunda ciddi bir ilerleme kat edilmesi amaçlanıyor. Hedeflenen enerji tasarrufu en az yüzde 15 olarak öngörülüyor. Ayrıca ilgili yazılımla birlikte sistem tamamıyla izlenebilir olacak.

GAZİANTEP DE SİMBİYOZ PROJESİ İÇİN DÜĞMEYE BASTI

Gaziantep'te İpekyolu Kalkınma Ajansı öncülüğünde geliştirilen Gaziantep Endüstriyel Simbiyoz Projesi başlatıldı. Proje ile atıkların değerlendirilmesi, istihdam artışı, rekabet gücünün artırılması, kaynakların etkin kullanımı ve çevresel sürdürülebilirlik amaçlanıyor.

Gaziantep'te İpekyolu Kalkınma Ajansı (İKA) öncülüğünde geliştirilen ve Kalkınma Bakanlığı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında desteklenen Gaziantep Endüstriyel Simbiyoz Projesi başlatıldı. Gaziantep Sanayi Odası'nın yürütücülüğünde gerçekleştirilecek proje; İşletmelerin kıt kaynakları verimli olarak kullanmasında, üretim sonucu oluşan atıkların ekonomiye yeniden kazandırılmasında, ekonomik değerini kaybetmiş atıkların ise çevreye duyarlı bir şekilde bertaraf edilmesinde yaşanan sorunlara çözüm üretecek ve bu sorunlara çözüm üretmek adına işletmelerin birlikte çalışmasına katkı sağlayıp işbirliği kültürünü geliştirecek.

PROJENİN AMAÇLARI

Süresi 9 ay olan Gaziantep Endüstriyel Simbiyoz Projesi ile Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'ndeki çeşitli sektörler arasında endüstriyel simbiyoz olanakları belirlenecek ve seçilecek 5 firma ile endüstriyel simbiyoz olanakları için detaylı fizibilite çalışmaları gerçekleştirilecek. Çalışmalar kapsamında

işbirliği olanakları bazı endüstriyel simbiyoz potansiyeli detaylı olarak çalışılacak. Fizibilite çalışmalarında, önerilen endüstriyel simbiyoz olanaklarının işletmelere uygunluğu, yapılacak yatırımın geri ödeme süresi, ürün kalitesine ve işletme süreçlerine olası etkileri, işçi sağlığı ve işyeri güvenliği üzerindeki etkileri bazı detaylı çalışmalar firmalar özelinde toplanacak veriler kullanılarak gerçekleştirilecek. Proje kapsamında ayrıca OSB için belirlenen endüstriyel simbiyoz potansiyeli, "Polateli-Şahinbey Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesi'nin (OSB) 'Eko-Endüstriyel Park' olarak yapılandırılması için fizibilite çalışması da gerçekleştirilecek.

Endüstriyel simbiyozla, atıkların değerlendirilmesi ile ekonomik katkı, atıkların hammadde olarak kullanılabilmesi yeni yatırım alanlarının ortaya çıkması, yeni yatırımlar ile istihdam artışı, ortak kullanım imkânları ile birim maliyetinin düşürül-

mesi ve rekabet gücünün artırılması, kaynakların etkin kullanımı ve çevresel sürdürülebilirlik amaçlanıyor.

BİLGİLENDİRME TOPLANTISI YAPILDI

Öte yandan Gaziantep Endüstriyel Simbiyoz Projesi bilgilendirme toplantısı, Sanayi Odası Meclis Salonu'nda yapıldı. Programın açılış konuşmasını yapan İKA Genel Sekreteri Dr. Bülent Özkan, kuruldukları günden beri bölgenin ve ülkenin kalkınmasını sağlayacak projelere destek verdiklerini belirterek, "Bu proje ile bölgemizdeki atıkların değerlendirilmesi sağlanacak. Projenin daha çok finansman boyutuna destek veriyoruz. Umarım projedeki fizibilite çalışmaları başarılı sonuçlanır ve bölgemizin ve ülkemizin kalkınmasında yol gösterici olur. Uygulama noktasında projeye destek olacağız" şeklinde konuştu.

Gaziantep Sanayi Odası (GSO)

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Adnan Ünverdi ise, Gaziantep Endüstriyel Simbiyoz Projesi ile ilk eko endüstriyel parkın kurulacağını ifade etti.

TRAKYA SİMBİYOZ PROJESİ İSTİHDAMA KATKI SAĞLAYACAK

Trakya Kalkınma Ajansı'nın yürüttüğü Endüstriyel Simbiyoz Projesi ile bölgede yeni iş alanları ve istihdam olanaklarının ortaya çıkması hedefleniyor.

Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde kaynakların etkin kullanımının sağlanarak bölgesel kalkınmanın sürdürülebilirliği amacıyla, Trakya Kalkınma Ajansı (TRAKYAKA) ve Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) arasında imzalanan işbirliği protoköyle, "Endüstriyel Simbiyoz Projesi" sürüyor. Proje ile bölgenin ekonomik gelişmesine önemli katkı sağlanması hedefleniyor.

Endüstriyel Simbiyoz programının ilk aşaması olan "Sektörel Araştırma ve Potansiyel Belirleme" çalışması

kapsamında, verilerin toplanması ve analiz edilmesi, potansiyel Endüstriyel Simbiyoz ve Temiz Üretim alanlarının ortaya çıkarılması, bölge düzeyinde paydaş ziyaretleri ve endüstriyel simbiyoz konusunda paydaş analizi çalışmaları yapıldı.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise Endüstriyel Simbiyoz Çalışmayı gerçekleştirdi ve endüstriyel simbiyoz konusunda fizibilite alanları belirlendi. Çalıştaydan elde edilen sonuçlar doğrultusunda 10'u özel işletme olmak üzere toplamda 15 kurum ziyaret edildi.

FIRSATLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

2016 yılı itibarıyla tamamlanması öngörülen çalışmanın son bölümü olan "Fizibilite Çalışmaları Aşaması" doğrultusunda ortaya çıkacak olan olası Endüstriyel Simbiyoz ve Temiz Üretim fırsatlarının bölgedeki işletmeler/girişimciler tarafından değerlendirilmesi, bölgede yeni iş alanları ve istihdam olanaklarının ortaya çıkması bekleniyor.

ÖNE ÇIKAN POTANSİYEL FİZİBİLİTE ALANLARI

- Hayvan çiftliklerinden kaynaklanan hayvan gübresi atığının biyogaz, elektrik ve organik gübre üretiminde kullanılması,
- Çeşitli sektörlerde kömür kazanlarından çıkan cüruf ve küllerin kullanım olanaklarının araştırılması,
- Döküm tesislerinden kaynaklanan döküm ve maça kumu atıklarının geri kazanılarak tekrar döküm kumu olarak değerlendirilmesi,
- Çeşitli sektörlerden kaynaklanan alüminyum talaş atıkları, alüminyum cürufu, demir çapakları, sac hurdaları, plastik kırma atıklarının kullanım olanaklarının araştırılması,
- Bölgede büyük bir sorun olan çeltik saplarının toplanması ve değerlendirilmesine yönelik mekanizmanın oluşturulması.

‘SİMBİYOZDA YENİYİZ AMA GERİDE DEĞİLİZ’

Türkiye Teknoloji
Geliştirme Vakfı
(TTGV) Koordinatörü
Ferda Ulutaş,
Türkiye’nin
endüstriyel simbiyoz
ile yeni tanıştığını
ancak yaptığı
uygulamalarla çok
geride olmadığını
gösterdiğini söyledi.

İşbirliği yaklaşımıyla kaynak verimliliğinin artırılması ve atıkların azaltılması anlamına gelen endüstriyel simbiyoz, ülkemizin yeni tanıştığı bir kavram. Bu konuda önemli çalışmalara imza atan Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Koordinatörü Ferda Ulutaş, BEBKA Haber'e endüstriyel simbiyozu anlattı. Türkiye'nin endüstriyel simbiyoz ile yeni tanışmasına rağmen dünyadaki gelişmeleri yakından takip ettiğini ve çok geride kalmadığını dile getiren Ulutaş, İskenderun'da gerçekleştirilen projenin ardından ilginin ve çalışmaların arttığını söyledi. Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te ciddi bir potansiyel olduğunun altını çizen Ulutaş, çalışmaların nihai hedefinin ulusal bir programın oluşturulması olduğunu vurguladı.

Öncelikle endüstriyel simbiyozun tanımını yapabilir misiniz?

Endüstriyel simbiyoz, endüstriyel işletmelerin ve bu işletmelerle etkileşimde olabilecek diğer sektörlerin birbirleriyle atık alışverişi yaparak ya da kaynakları ortak kullanarak işbirliği yaklaşımıyla kaynak verimliliğinin artırılması ve atıkların azaltılmasıdır. Kısacası endüstriyel simbiyoz, bir sürdürülebilir üretim aracıdır.

Bu uygulama dünyada ne zaman başladı? Türkiye'de ne aşamada?

Dünyada kavram olarak gündeme gelmesi 1990'lardan itibaren başlıyor. Ama uygulamalarına bakıldığında, adına endüstriyel simbiyoz denmesi de atıkların değerlendirilmesi 1970'lerden bu yana var. Türkiye için ise yeni bir kavram. Türkiye'de endüstriyel simbiyoz olarak uygulanması 2009-2010 yıllarında Bakü- Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi'nin başlamasıyla gündeme geldi. 2011 yılından itibaren projenin uygulama aşaması yürütüldü. Özellikle finansmanı açısından dünyada da örneği tektir. Farklı ülkelerde

pek çok endüstriyel simbiyoz programı, projesi var ama BTC tarafından desteklenen, TTGV tarafından Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) ve International Synergies Limited (İngiltere) işbirliğiyle gerçekleştirilen "İskenderun Körfezi'nde Endüstriyel Simbiyoz Projesi", bir özel sektör kuruluşunun inisiyatifiyle ve kurumsal sosyal sorumluluk bakış açısıyla yapılmış ve finanse edilmiş ilk çalışmadır. BTC bu çalışmaya 600 bin dolar verdi ve bugüne kadar başka hiçbir kurum ülkemizde böyle bir kaynağı, henüz bu çalışmalara aktarmış değil. Belki bundan sonra gelişecek.

İSKENDERUN'UN ARDINDAN HAREKETLENME BAŞLADI

Bu proje bir farkındalık yarattı o halde...

Elbette. Bu ilk adım oldu ve Türkiye'de endüstriyel simbiyozun tanınması sağlandı. Bu projeye birlikte, bakanlıklar, kalkınma ajansları endüstriyel simbiyoz ile ilgilenmeye başladılar. Bugün, farklı bölgelerde farklı çalışmalar yapılıyor. İskenderun'un ardından bir hareketlenme oldu. 2014'te BEBKA başladı, hemen sonrasında Trakya Kalkınma Ajansı çalışmalara başladı. Bu çalışmaların ardından somut uygulama örnekleri ortaya çıkacak. Belki mali destek programlarına konu olacak buradaki çalışmalar. Onun dışında büyük firmaların, holdinglerin bu konuda daha fazla ne yapabiliriz noktasında arayışları var. Bize de gelip bilgi alıyorlar. Ayrıca endüstriyel simbiyoz, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verimlilik stratejisine girdi. Yani bu tür destekleyici unsurlar da var. En yeni projemizi de Antalya OSB'de başlattık. Kendilerinin finanse ettikleri bir proje. Ek olarak KOSGEB'den de destek aldılar. Burada temiz üretim ve endüstriyel simbiyoz için potansiyelleri belirleyeceğiz, uygulama örnekleri yapacağız, eğitimler vereceğiz. Bir taraftan da OSB

yönetimi ile OSB'nin eko endüstriyel park olarak nasıl geliştirilebileceğine bakacağız. Türkiye'nin belki de ilk örneği olacak bu anlamda.

Dolayısıyla diğer OSB'lere de örnek olacaktır.

Tabii ki. Ama bunun bitmesi beklenmeyecek. Sanayi Bakanlığı bu konuyla yakından ilgileniyor. Antalya'daki çalışma bitmeden ama onu tetiklemesiyle başka çalışmalar da mutlaka olacaktır.

Endüstriyel simbiyozun firmalara katkıları neler olacaktır?

Atığı veren öncelikle atığından kurtulmuş olacak, atığı azalacak. Atık bertaraf maliyeti düşecek. Ve o atık çok daha katma değerli bir şekilde kullanılıyor olacak. Atığı alan ise, bir hammaddeyi almak yerine onun yerine geçebilecek bir atığı alacağı için girdi maliyeti daha düşük olacak. Bunların dışında, mutlaka sosyal açıdan, görünürlük açısından, imaj açısından katkısı olacak. 'İşbirliği kültürü', 'Ar-Ge' ve 'inovasyon' diyoruz yani bunlar hep endüstriyel simbiyoz bakış açısını geliştiren şeyler. Belki o güne kadar hiç yapılmamış bir atık değerlendirme çalışması gerçekleşecek ve üniversiteler dahil olacak. Endüstriyel simbiyoz üniversite-sanayi işbirliğinin gelişmesi için de çok somut bir araç.

ULUSAL BİR PROGRAM OLABİLİR

'2000'li yıllarda endüstriyel simbiyozun tanımını tekrar yapıldı' demişsiniz. Nedir bu yeni tanım, eskiye göre değişen ne oldu?

Çok önemli iki konu var. Eskiden sadece birbirine yakın firmaların atık alışverişi yapmaları gibi bir kapsamı vardı. Ama 2000'li yıllardan sonra bu

konuya sadece atık alışverişi olarak bakılmamaya başlandı. Farklı işbirliklerine de endüstriyel simbiyoz gözüyle bakılmaya başlandı. Yeter ki kaynak verimliliği, kaynak optimizasyonu sağlasın. Bu çevresel anlamda da olabilir, örneğin insan kaynağı anlamında da. Mesela bir laboratuvarınız var belli amaçlar için kullanıyorsunuz ama çoğu zaman atıl kalıyor. Benzer ihtiyacı olan başka bir firma olabilir, gelip onlar da yararlanabilir. Önemli olan iki tarafın da ya da kaç taraf varsa bir şekilde bundan avantaj sağlaması. İkinci konu ise mesafe ile ilgili. Atığınızı kilometrelerce uzağa taşımanız gerekebilir. 'Evet, endüstriyel simbiyozla bu müm-

kündür' diyoruz. Birbirinize komşu olmanız zorunlu değil. Böyle bakınca daha geniş kapsamlı düşünülmesi gerekiyor. Aslında endüstriyel simbiyoz ulusal bir program olabilir, biz bunu ara ara söyledik. İskenderun projesini yaparken de amaçlardan biri bölgede bu çalışmaları yapmak, diğeri de ulusal bir çalışmaya zemin hazırlamaktı aslında. Henüz o noktaya gelinmedi ama ileride olabilir. Biz bölgesel çalışmaların sayısını da artırıyoruz. Bölgesel programlar arasında koordinasyon sağlandıkça ulusal ölçeğe doğru adım adım ilerlemek mümkün olabilir.

Maddi boyutunun yanında diğer kazanımları da vurgulamak önemli sanırım.

Tabii ki. En önemli boyutu da sürdürülebilirlik. Biz firmalarımızın bu süreçte daha sıcak bakması adına ekonomik kazanım tarafının altını olabildiğince fazla çiziyoruz ama en nihayetinde konu bir bütün. Sosyal açıdan da, çevresel açıdan da, kaynaklar için de bunlar olmazsa olmaz. Çünkü artık dünyada kaynak kıtlığı var ve o kadar atığı depolayacak alan da yok. Artık

okyanuslar çöp haline geldi, belki iki Türkiye kadar çöp, okyanuslarda ve oralar artık ölü bölgeler. Yani dünyanın sürekli atık üretmek gibi bir lüksü yok artık. Bunu bu şekilde anlatmaya çalışıyoruz. Ama bu sadece çevreci bir bakış açısı da değil, çok fazla boyutu

var.

FARKLI ÜLKELERDE FARKLI UYGULAMALAR VAR

Ülkemizde ve dünyadaki uygulamalar arasında fark var mı?

Farklı ülkelerde farklı uygulamalar var. İngiltere, ulusal bir ağ kurmuş. Bazı ülkeler tamamen eko endüstriyel parklar üzerinden gidiyor. Güney Kore'de, Kanada'da öyle. Çin'de de bölgesel çalışmalar var. Hepsisiyle bir araya gelme imkanımız oluyor. Aslında benzer problemleri konuştuğumuzu görüyoruz. Onlar da her şeyi sonuna kadar çözmüş değil. Biz genelde Türkiye olarak hep geriden gelmeye alışkınız ama ben endüstriyel simbiyozda öyle olduğunu düşünmüyorum. Bizi sonuçta İrlanda'dan da arayıp fikir aldılar. Hatta biz bu konuya özel bir Ar-Ge Proje Pazarı yaptık, tamamen yenilikçi bir uygulamaydı. Belki diğer ülkelere de örnek olur. Dolayısıyla endüstriyel simbiyozda ben Türkiye'yi çok geride görmüyorum.

Firmalardan gelen sorular genelde ne yönde?

En önemli sorun ya da demotive edici kısmı çevre mevzuatı. Yani bir atığın başka bir yere gitmesi noktasında lisans gereklilikleri gibi konular var. Teknik ve yasal olarak desteğe ihtiyaçları olabiliyor.

BEBKA BÖLGESİ'NİN POTANSİYELİ BÜYÜK

Buradan Bursa, Eskişehir ve Bilecik'teki paydaşlara ne mesaj vermek istersiniz?

Bu program gündeme geldiğinde çok mutlu oldum. Çünkü burası hakikaten çok yüksek potansiyeli olan bir yer. Sektör çeşitliliği çok fazla. Özellikle Bursa'da çok yoğun bir sanayi var, organize sanayi bölgeleri var. Bunların hepsi endüstriyel simbiyoz için çok ciddi potansiyel. Tarım, hayvancılık, enerji sektörü var. Bunların hepsi

İskenderun Körfezi Endüstriyel Simbiyoz Projesi

etkileşim içinde. Dolayısıyla benim verebileceğim mesaj; önce temiz üretim, ardından endüstriyel simbiyoz. Bu bağlantıyı mutlaka firmalar görmeli. Önce kendi tesisleri içinde atıkların, atıksuyun minimizasyonu, kaynak verimliliğini sağlamalı sonra bununla birlikte endüstriyel simbiyoz çalışmalarına katılmalı. Açıkçası Bursa sanayisinden bu çalışmalara biraz daha ilgi göstermelerini bekliyoruz. Bilecik ve Eskişehir’de yaptığımız toplantı ve çalıştaylara katılım oransal olarak bakıldığında ciddi yüksekti. Özellikle Eskişehir inanılmazdı. Bizim bu konuyla ilgili bugüne kadar yaptığımız toplantı ve çalıştayların içinde bile en fazla katılım Eskişehir’de oldu. Bilecik’te 133, Eskişehir’de ise 392 civarında olasılık çıktı. Firmaların birbirleriyle olabilecek etkileşimleri konuşuldu, masaya yatırıldı ve kayda geçti. Bizim üzerinde çalışabileceğimiz daha fazla malzeme çıktı. Bursa’da farklı bir yöntem de izledik. Firmalar dışında kamu kurumlarımıza da, üniversitelere de sorduk. Potansiyel gördükleri simbiyoz olasılıklarını bize aktardılar.

Bu toplantılardan nasıl iş fikirleri çıkacak? İzleyeceğimiz yöntem ne olacak?

Biz bir potansiyel gördüğümüzde ona odaklı görüşmeler yapıyoruz. Önce tek

tek tarafları ziyaret ediyoruz. Teknik çalışmalara bakarak bunun olabilirliği ile ilgili bir noktaya getirdikten sonra firmalarla bir toplantı organize edip, ondan sonra artık fiili olarak çalışma grupları oluşturup, devam ediyoruz. Yani özetleyecek olursak bir potansiyel konu, o konunun taraflarını netleştirmek adına bizim teke tek görüşmelerimiz, ondan sonra da tarafları bir araya getirerek yol haritası oluşturmak şeklinde ilerliyor. BEBKA programında da 2016 yılında en azından fizibilite çalışmalarının biteceğini düşünüyorum.

Peki Bursa, Eskişehir, Bilecik arasında bir endüstriyel simbiyoz projesi geliştirilebilir mi?

Olabilir, aslında olması da hedefleniyor. Her ilde ayrı ayrı çalıştayları yapıyoruz, hepsini ayrı ayrı değerlendiriyoruz ama hepsine birlikte de bakıyoruz. Mesela Bilecik’te mermer sektörü çok ön plana çıkıyor. Farklı atıklar var ve bunlar seramikte ya da başka alanlarda değerlendirilebilir. Bursa’da da her sektör var, hepsi için bir şeyler olabilir. BEBKA bölgesi dışındaki bölgelerle de çalışmalar olabilir. Biz şimdi olasılıklar havuzunu doldurmaya çalışıyoruz. O havuzun büyük olması lazım ki hayata geçebilecek uygulamalar da oradan çıkabilsin.

Giderek ilginin artması sizi de heyecanlandırıyor muydu öyle değil mi?

Elbette. 2010’da İskenderun projesinin hazırlıklarına başladık, o aşamadan itibaren giderek artan bir ivme var. O hakikaten çok büyük bir etki yarattı. Mesela şu anda Gaziantep’te gerçekten kapsamlı bir endüstriyel simbiyoz projesi başladı. Onlarla da görüştük, deneyimlerimizi paylaştık. Endüstriyel simbiyoz henüz ulusal bir program haline gelmedi ama bir süre sonra olacak bunu hissediyorum.

'AMACIMIZ SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR YAPI OLUŞTURMAK'

BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, amaçlarının endüstriyel simbiyoz ile ilgili sürdürülebilir bir yapının oluşturulmasını sağlamak olduğunu söyledi.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) işbirliği ile yürütülen "Endüstriyel Simbiyoz Programı Bursa Bilgilendirme Toplantısı ve Sinerji Çalıştayı" yapıldı. Bölgedeki endüstriyel simbiyoz uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak farkındalığın artırılması, bölgesel ve sektörel analizlerin yapılarak mevcut potansiyelin ve stratejinin belirlenmesi, fizibilite çalışmalarının yapılması ve endüstriyel simbiyoz uygulamalarının sürdürülebilirliğine ve yaygınlaştırılmasına yönelik altyapının oluşturulmasını amaçlayan programa çok sayıda firma temsilcisi ve akademisyen katıldı.

Açılış konuşmasını yapan BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, endüstriyel simbiyoz konusunun üzerinde yaklaşık iki yıldır çalıştıklarını ifade ederek, "Endüstriyel simbiyoz; birbirinden bağımsız olarak çalışan işletmeler arasında rekabet ve verimlilik odaklı işbirliğini amaçlayan bunun yanı sıra en temel haliyle de bir firmanın atığının diğer bir firmaya girdi olarak katılmasını hedefleyen bir sistemdir. Amacımız endüstriyel simbiyozu sistematik olarak bir

program dahilinde ele alıp bölgemizde bununla ilgili sürdürülebilir bir yapının oluşturulmasını sağlamak" şeklinde konuştu.

REKABET AVANTAJI

Endüstriyel simbiyozun en önemli ayağını, rekabet avantajına sağladığı katkı olarak tanımlayan Değirmenci,

"Endüstriyel simbiyozun bana göre birinci ve en önemli ayağı, rekabet gücünü artırmasıdır. Firmaların önümüzdeki çetin rekabet koşullarında ayakta kalabilmeleri için bu konuyu mutlaka gündemlerine almaları gerekiyor" ifadelerini kullandı.

YENİ İŞ İMKÂN LARI

Endüstriyel simbiyozun girişimciliğe de katkı sağladığını dile getiren Değirmenci, "Endüstriyel simbiyoz konusunda bir diğer dikkat çekmek istediğim husus ise girişimciliğe katkı sağlamasıdır. Bugün bu toplantıların 4.'sünü gerçekleştiriyoruz ve toplamda üç ilde 500'ün üzerinde simbiyoz olanağı tespit ettik. Bunların her biri üzerinde çalışılıp doğrulanması gereken konular. Ancak bu sayının yüzde 5'i bile hayata geçse, 25'e yakın yeni iş fikri ortaya çıkmış olacak. Dolayısıyla

sıyla girişimciler ve yatırımcılar için de yeni iş imkânlarının oluşması ciddi önem arz ediyor" şeklinde konuştu. BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci'nin konuşmalarının ardından

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Koordinatörü Ferda Ulutaş, 'Endüstriyel Simbiyoz Kavramı ve Uygulama Teknikleri' konulu sunumunu gerçekleştirdi. Daha sonra program hakkında bir

sunum yapan BEBKA Planlama Uzmanı Nalan Tepe Şençayır ise, Endüstriyel Simbiyoz Programı kapsamında fizibilite çalışmalarının tamamlandığını ve artık uygulamaya geçilmek üzere olduğunu belirtti. Yapılan açılış konuşmaları ve tanıtım filminin izlenmesinin ardından program toplantıya katılan kurum ile kuruluşların temsilcilerinin katıldığı sinerji çalıştayı ile sona erdi.

500'ÜN
ÜZERİNDE
SİMBİYOZ
OLANAĞI

3
İLDE
4
ÇALIŞTAY

TOPLAM
280
KATILIMCI

SİMBİYOZ ÇALIŞTAYLARI FİRMALARA YOL GÖSTERİYOR

Bursa'da düzenlenen Endüstriyel Simbiyoz Sinerji Çalıştayı'na katılan firmalar, hem konu ile ilgili bilgi sahibi oluyor, hem de işbirliği imkânlarını konuşuyor. Çalıştaya katılan 3 firmanın temsilcisi, endüstriyel simbiyozu bakışlarını ve toplantıda edindikleri tecrübeleri anlattılar.

Ya-Se Özel Personel Hizmetleri Nak.
Turz. End. Atık San. Tic. Ltd. Şti.
AR-GE / Çevre Mühendisi

Büşra ALTUN

BEBKA'NIN ROLÜ ÇOK BÜYÜK

2015 Nisan ayında BEBKA Endüstriyel Simbiyoz Programı'nın ilk çalıştayına katıldık. Çalıştayda firma yetkilileri ile firmamızın faaliyet alanlarından bahsettik. "Sağlık Tesisleri Kaynaklı Tehlikeli Atıklar" konusuna değindik. Çalıştayda güzel fikirler ortaya çıktı ve sonraki zamanlarda BEBKA'nın aracılığı ile potansiyel proje konuları üzerine toplantılar gerçekleştirdik. Potansiyel projemizin hayata geçmesini umuyoruz. Ya-Se olarak katkılarımızı sürdürmeye devam edeceğiz. Endüstriyel Simbiyoz, Çevre Yönetiminde büyük rol oynuyor. Bağımsız olarak atık yönetimi yapan firmalar için Endüstriyel Simbiyoz Programına dahil olmak büyük şans. Projelerin hayata geçip sürdürülebilir olması da, sosyal ve ekonomik anlamda tatmin edici boyutudur. BEBKA'nın çalışmalarından dolayı Endüstriyel Simbiyoz Programı'nın içinde olmak bizi mutlu ediyor. Çevre mühendisi olarak böyle programların olması da beni heyecanlandırıyor.

ALTKİM Tekstil
Yardımcı Kimyasalları
Firma Sahibi

Kamil Burak Özaltolmaz

GELECEĞİ DÜŞÜNEN FİRMALAR KATILIYOR

25 yıldır tekstil yardımcı kimyasalları üretiyoruz. BEBKA'dan endüstriyel simbiyoz konusunda nisan ayındaki çalıştaya katılmamız için davet gelmişti. İnceledik, çok enteresan ve değişik gelmişti. Türkiye'nin de böyle projelere ihtiyacı olduğunu düşündüğümüz için bu ilk toplantıya katıldık. Baktık ki gerçekten inanılmaz projeler gerçekleştirilmiş. 'Buna bir katkıda bulunabilir miyiz' diye biz de bir proje sunduk. Diğer arkadaşlarımızı, üniversitemizi ve birkaç devlet kurumunu da projeye dahil ettik. BEBKA çatısı altında bu organizasyonu gerçekleştirdik. Çünkü güvenilir bir ortamı ihtiyaç vardı. O yüzden BEBKA'nın altında toplandık. Bu projede şu an yavaş yavaş ilerliyor. Önümüzdeki sene herhalde tanıtımı yapılacak. BEBKA da bütün desteğiyle uğraşiyor, inşallah sonucu da iyi olacak. Çevre bilincinin gelişmesi için simbiyoz programı çok önemli. Çünkü atıkları değerlendiriyor-sunuz, ekonomiye, çevreye ve sisteme katkıda bulunuyorsunuz. O nedenle biz elimizden geldiğince Altkim olarak her koşulda destekliyoruz. Geleceği düşünen firmalar burada. Çünkü şu an uğraşılan geleceğin işi. Biz yarın için, yarınlar için uğraşıyoruz. O yüzden buradayız. Ve BEBKA'ya da çok teşekkür ediyoruz.

SGN Çevre Sistemleri
Eğitim Danışmanlık
Genel Müdürü

Sudan Kurtuluş

İŞBİRLİKLERİNİN OLUŞMASI GÜZEL

Atık Su Arıtma Tesislerinde oluşan arıtma çamurlarının hem yer sarfiyatına neden olması hem düzensiz depolanıyor olması son zamanların en büyük çevre sorunlarından biridir. Oluşan bu atıkların giderimi ile ilgili çözüm arayışı, SGN 'yi bu sorunu çözen bir sistem oluşturmaya itmiştir. Ve böylelikle arıtma çamurlarının optimum girdi-çıkı ile yok olmasını sağlayan teknolojiye sahip bir 'Arıtma Çamuru Bertaraf Tesisi' projesi oluşturulmuştur. İlk kez nisan ayında yapılan Endüstriyel Simbiyoz Bilgilendirme Toplantısı ve Sinerji Çalıştayı öncesinde, S.S. Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi yetkilileriyle görüşmeler zaten devam ediyordu. Bunun yanı sıra çalıştayda kendilerinin burada olması işleri daha da kolaylaştırdı. Yeşil Çevre Arıtma Tesisi'nin bünyesinde oluşan arıtma çamurlarının bertarafı ile ilgili sorunları vardı. Biz 'Arıtma çamurlarınızı bertaraf edebiliriz' dedik. Onlar da 'Biz arıtma çamurumuzu size veriyoruz' dediler. Şu anda da sistemi kurduk ve Yeşil Çevre 'deki çalışmalarımız başladı. İşbirliklerin kurulabilmesi amacıyla oluşturulmuş bu güzel ortam için BEBKA 'ya çok teşekkür ediyoruz.

ESKİŞEHİR'DE 392, BİLECİK'TE 133 POTANSİYEL PROJE BELİRLENDİ

Endüstriyel Simbiyoz Programı kapsamında düzenlenen sinerji çalıştaylarında Eskişehir'de 392, Bilecik'te ise 133 endüstriyel simbiyoz uygulaması yapılabilecek proje belirlendi.

işbirlikleri olanakları var bunu detaylı incelemeye çalışıyoruz. Bu toplantı da bu çalışmaların bir ayağıdır. Bursa'daki ilk çalışmada beklediğimizden fazla iyi sonuçlar aldık. Bu konuda önümüzdeki dönem bu çalışmaların sonucuna göre birçok farklı proje fikrimiz var" dedi.

FARKINDALIK ARTIYOR

Gerçekleştirilen çalıştayla, Eskişehir'deki endüstriyel simbiyoz çalışmalarının yaygınlaştırılmasını hedeflediklerini belirten Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş Özaydemir de, "Endüstriyel simbiyoz konusunda son yıllarda yaşanan gelişmelere bizler de bölgemizdeki kaynak verimliliğinin en üst seviyeye çıkarılması adına Eskişehir Sanayi Odası ve Eskişehir Organi-

temsilcileri, üniversitelerden akademisyenler, organize sanayi bölgeleri yöneticileri ile çok sayıda firmanın temsilcisi katıldı.

Toplantıda konuşan BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, dünyada, özellikle de rekabet koşullarının çetin ve çevresel duyarlılığın arttığı bir ortamda endüstriyel simbiyoz çalışmalarının önem arz ettiğini belirterek, "Ajans olarak bununla ilgili öncelikli olarak bir durum çalışması yaptık. Bununla ilgili olarak birçok kurum ve kuruluştan veri topladık ve fizibilite raporu hazırladık. Bunu proje seviyesine indirip şehir ve sanayi bazında hem dikey hem yatay olarak ne tür

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı işbirliği ile yürütülen Endüstriyel Simbiyoz Programı kapsamında Eskişehir ve Bilecik'te Bilgilendirme Toplantısı ve Sinerji Çalıştayı düzenlendi. Eskişehir'de yapılan bilgilendirme toplantısı ve sinerji çalıştayına; Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş Özaydemir, BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Ömer Zeydan, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, kamu kurum ve kuruluşlarının

ze Sanayi Bölgesi olarak birtakım faaliyetler gerçekleştirmekteyiz. BEBKA işbirliğiyle uyguladığımız sinerji çalıştayını da bu faaliyetlerimizden birisidir. Bu çalıştay ile bölgedeki Endüstriyel Simbiyoz uygulamalarının yaygınlaştırılmasını, farkındalığın artırılmasını, bölgesel ve sektörel analizler yapılarak mevcut potansiyelin ve stratejinin belirlenmesini amaçlıyoruz” diye konuştu.

FİZİBİLİTE ÇALIŞMALARI TAMAMLANDI

Açılış konuşmalarının ardından program hakkında sunum yapan BEBKA Planlama Birim Başkanı Jülide Alan ise, Endüstriyel Simbiyoz Programı’nın iki aşamadan oluşan bir program olduğunu söyledi. Fizibilite çalışmalarının tamamlandığını ve artık uygulamaya geçilmek

üzere olduğundan bahseden Jülide Alan, şöyle devam etti:

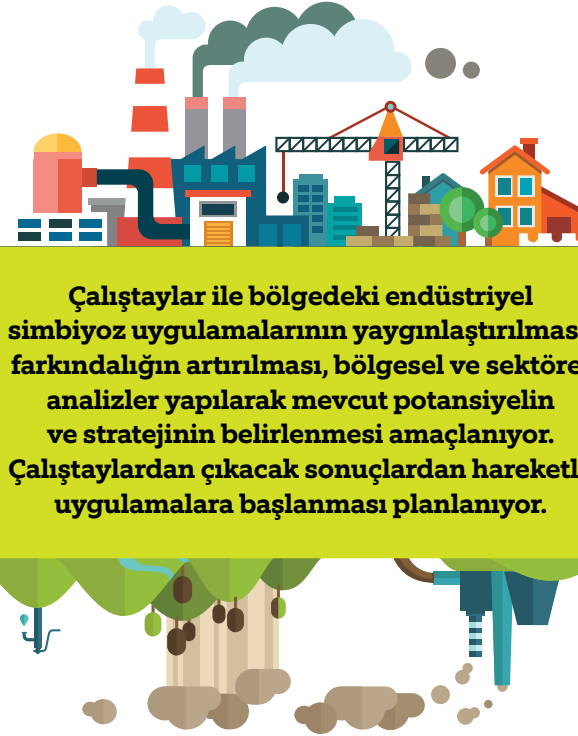
“Birinci aşama fizibilite ve altyapı aşamasıydı. İkincisi de uygulama ve sürdürülebilirlik aşamasıydı. İlk

aşamayı tamamlamak üzereyiz. İlk aşamada sektörel analiz, yerel paydaşların analizi gibi çalışmalar yaptık. İkinci aşamada da sinerji ve çıktılar üzerinden firmaların takibi gibi

çalışmalarımız olacak. Çalıştaylardan çıkacak sonuçlardan hareketle uygulamalara başlamak istiyoruz.”

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Koordinatörü Ferda Ulutaş da, endüstriyel simbiyoz kavramı ve örnekleri hakkında bir sunum yaptı.

Yapılan açılış konuşmaları ve tanıtım filminin izlenmesinin ardından program toplantıya katılan kurum ile kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı sinerji çalıştay ile sona erdi. Geniş bir katılımı gerçekleştiren çalıştayda 392 potansiyel sinerji ortaya çıktı.

Çalıştaylar ile bölgedeki endüstriyel simbiyoz uygulamalarının yaygınlaştırılması, farkındalığın artırılması, bölgesel ve sektörel analizler yapılarak mevcut potansiyelin ve stratejinin belirlenmesi amaçlanıyor. Çalıştaylardan çıkacak sonuçlardan hareketle uygulamalara başlanması planlanıyor.

BİLECİK’TE YOĞUN KATILIM

Bilecik’teki bilgilendirme toplantısı ve sinerji çalıştayına ise; kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, üniversiteden akademisyenler, organize sanayi bölgeleri yöneticileri, ziraat odaları, tarımsal birlik ve kooperatifler ile çok sayıda firmanın temsilcisi katıldı.

Programın açılışında konuşan BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, “Hazırlık aşamasıyla birlikte 2 yıldır süren Endüstriyel Simbiyoz Programı’nın Bilecik ayağını gerçekleştiriyoruz. Kalkınma ajansı olarak dünya gündeminde olup, henüz sanayicimizin gündeminde olmayan konuları araştırıp, bölgemizle uyumlu alanlarda çalışmalar yapmaya gayret gösteriyoruz. Endüstriyel Simbiyoz programı da bunlardan bir tanesidir” dedi.

Tamer Değirmenci’nin ardından BEBKA Planlama Birim

Başkanı Jülide Alan ile Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Koordinatörü Ferda Ulutaş birer sunum yaptı.

Yapılan açılış konuşmaları ve tanıtım filminin izlenmesinin ardından program, TTGV’den yetkililerin koordinatörlüğünde ve tanıtım toplantısına katılan kurum ile kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı sinerji çalıştay ile sona erdi. Çalıştayda 133 potansiyel proje belirlendi.

2019

39

BEBKA Haber

BİLECİK MERMERİ ZİRVEYE TAŞINDI

Bilecik Mermer Zirvesi'nde, Grafik Tasarım ve Heykel bölümünden öğrencilerin hayat kattığı tasarımlar hazırlanan sergi ile katılımcıların beğenisine sunuldu.

'İnovasyon ve Tasarım Buluşmaları' kapsamında, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Bilecik Valiliği, Bilecik Belediyesi, Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası ve Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi işbirliğinde organize edilen Bilecik Mermer Zirvesi, Bilecik Belediyesi Şeyh Edebali Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. 2-13 Eylül 2015 tarihleri arasında "Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor: Şehir, Mermer ve Nesneler" atölyelerinin yapılmasının ardından organize edilen zirvede, Grafik Tasarım ve Heykel bölümünden öğrencilerin hayat kattığı tasarımlar hazırlanan sergi ile katılımcıların beğenisine sunuldu. Mermer sektörünün ekonomik boyutlarıyla da ele alındığı zirveye, Bilecik Valisi Ahmet Hamdi Nayir, AK Parti Bilecik Milletvekili Halil Eldemir, Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Ömer

Zeydan, BEBKA Kalkınma Kurulu Başkan Vekili Halis Nalbant, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Fevzi Uzun, Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı Serkan Yıldırım, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Abdülhalik Bakır, Bilecik Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Bayram Kaya'nın yanı sıra, mermer sektörüne yatırım yapan önemli işadamları ile tasarımcılar, akademis-

yenler ve öğrenciler katıldı. Zirvede mermer sanayisini bir bütün olarak ele alan, sürdürülebilir büyüme, mermer sektöründe yeni teknolojiler, AR-GE, tasarım ve verimlilik konularına vurgu yapan panel ve sunumlar yapıldı.

TASARIMLA YENİDEN ŞEKİL BULACAK

Zirvenin açılışında konuşan Bilecik Valisi Ahmet Hamdi Nayir, Bilecik mermerinin Türkiye ekonomisinde oldukça önemli bir yeri olduğuna

değinererek, “Bilecik mermeri, Türkiye ekonomisinde önemli yer tutmakta ve Bilecik mermerleri hem ulusal hem de uluslararası pazarda çok iyi tanınmaktadır. Ancak, Bilecik mermerinin tasarımıyla yeniden şekil bularak, katma değeri daha yüksek ürünlere dönüşmesi ve kullanım alanlarının genişletilmesine katkı sağlayacağına inanıyoruz. Böylece, ulusal ve uluslararası pazarda rekabet gücünün artmasını hedefliyoruz” dedi.

yurtiçinde gerekse yurt dışında işbirliklerinin geliştirilmesi ile sürdürülebilir büyümeye katkı açısından önemli bir adımdır. Bu kapsamda bugün burada, mermer sektöründe vizyon, yeni teknolojiler, AR-GE, tasarım ve verimlilik başlıkları altında iç pazardaki gelişmeleri ortaya koyacağız” dedi.

DEĞİRMENCİ: YENİ ÇALIŞMALAR YAPACAĞIZ

BEBKA olarak bu yıl tasarım ve inovasyona yöneldiklerini söyleyen

ÇALIŞMALAR SERGİLENDİ

Açılış konuşmalarının ardından söz alan Prof. Fikret Uçar, öğrencilerle birlikte gerçekleştirdikleri ‘Bilecik Mermeri Tasarımıyla Buluşuyor Atölye Çalışması’ ile ilgili detaylı bir sunum yaptı.

Atölye çalışmaları sunumunun ardından Emedya Design firmasından Gökhan Karakuş, ‘Hiperarkaik Tektonik – 21. Yüzyıl Mermer Mozaikler: Dijital Teknoloji ve Zanaat, Matematiksel Formül ve Geometriden Forma’ başlığıyla bir sunum yaptı. Öğleden sonraki bölümde ise Yrd. Doç. Dr. Murat Yurdakul’un moderatör olduğu ‘Mermer Sektöründe Yeni Teknolojiler, AR-Ge, Tasarım ve Verimlilik’ konulu panelde Gökyar Mermer’den Osman Keleş, Silkar firmasından Nurtaç Akgöz ve Gökhan Karakuş katılımcılarla mermer ve tasarım konularında bilgi paylaşımında bulundu. Zirve kapanış konuşmalarının ardından çekilen hatıra fotoğrafı ile son buldu.

BİR HAYAL GERÇEKLEŞİYOR

Zirveyi Bilecik için bir hayalin gerçekleşmesi olarak nitelendiren Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı ise, “Bilecik ekonomisinin en önemli unsuru olan mermerin daha fazla katma değer sağlaması adına gerekli çalışmalar bugüne kadar yapılmadı. Ama bugün BEBKA’nın öncülüğünde şehrimiz adına bir hayal gerçekleşiyor. Dolayısıyla bu organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür ediyorum” diye konuştu. Mermer Zirvesi’nin Bilecik adına oldukça önemli bir organizasyon olduğunu dile getiren Yağcı, “Mermer Zirvesi, Bilecik’in mermerin sanatla buluştuğu bir şehir olması bakımından büyük önem arz ediyor” ifadelerini kullandı. Zirvenin BEBKA Bölgesi’nde yer alan iller arasındaki dayanışma ve işbirliğini artıracığına inandığını belirten BEBKA Kalkınma Kurulu Başkanı Ömer Zeydan da, “Mermer sanayisini bir bütün olarak ele alacağımız zirvede, gerek

BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ise, “BEBKA olarak 2015 yılında tasarım ve inovasyon kavramlarına ağırlık verdik. Çünkü yüksek katma değer sağlama, ihracatı artırma ve AR-GE projeleri üretme anlamında bu kavramların anahtar olduğunu düşünüyoruz. Bu bağlamda bu yıl içerisinde bölgemizde bulunan üç ilde de önemli etkinlikler düzenledik. Bunların sonuncusu olan Bilecik ayağında da mermerle tasarımı buluşturduk. Bizler, Bilecik için mermerin oldukça önemli olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla sektör temsilcilerinin destekleriyle önümüzdeki dönemde katma değer ve üretimi artırmak adına yeni çalışmalar da yapacağız” şeklinde konuştu.

BİLECİK MERMERİ TASARIMLARI BURSA'DA DA SERGİLENDİ

Bursa Blok Mermer Fuarı'nda, "Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor: Şehir, Mermer ve Nesneler" atölye etkinliği kapsamında oluşturulan "Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor Sergisi" açıldı.

Bursa Blok Mermer Fuarı 2015 Blok Mermer ve İş Makineleri Fuarı Bursa'da düzenlendi. Fuar süresince, BEBKA tarafından organize edilen "Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor: Şehir, Mermer ve Nesneler" atölye etkinliği kapsamında oluşturulan "Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor Sergisi" de ziyarete açıldı.

Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'ndeki açılışa, Başbakanlık Başmüaviri Ali Osman Koca, Bilecik Valisi Ahmet Hamdi Nayir, Bursa Vali Yardımcısı İbrahim Avcı, Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, BTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkan, Bilecik TSO Yönetim Kurulu Başkanı Fevzi Uzun, BTO Meclis Başkanı Remzi Topuk, İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kahyaoglu ve iş dünyası temsilcileri katıldı.

SEKTÖRE 10 MİLYON DOLAR KATKI

Törende konuşan BTO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkan, dünya doğal taş rezervinin yaklaşık yüzde

Fuarda stand açan firma sayısı 150

40'ına sahip olan Türkiye'nin sektörde yaklaşık bin 500 adet doğal taşocağına, 2 bin 100 civarında fabrika ölçeğinde tesise ve 9 bine yakın atölyeye sahip olduğunu ifade etti.

Burkan, "Böyle stratejik bir fuarda stand açan 150 firmamızın 70'inin standlarındaki taşların tamamını daha şimdiden sattığını öğrendim. Fuarımızın daha açılmadan 10 milyon dolara yakın bir iş bağlantısı gerçekleştirilmesi, sektör açısından ne kadar doğru bir adım attığımızı ortaya koydu" dedi.

DOĞAL TAŞLAR EN GÜZEL KIYMETİMİZ

Başbakanlık Başmüaviri Ali Osman Koca, Bursa'ya kazandırılan Blok Mermer Fuarı'nın sektöre büyük değer katıldığını belirterek, fuarı düzenleyen tüm kurumlara teşekkür etti.

Bilecik Valisi Ahmet Hamdi Nayir ise fuarın bölge ekonomisine katkı sağladığına inandığını dile getirerek, şöyle devam etti:

"Her değer ve kıymetin görülmesi ve gösterilmesi gerekir. Bu amaca yönelik olarak Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) desteğinde Bilecik ilimizde 3 ay süren "Bilecik Mermeri Tasarımla Buluşuyor" çalışmasıyla Bilecik mermerini tasarımla buluşturarak daha fazla katma değer oluşturma hedefine ulaşmaya çalıştık ve çok olumlu sonuçlara ulaştık. Doğal taş kaynaklarımız bizim için büyük önem arz etmektedir. Bu fuar, sektöre büyük kazanç sağlayacak ve doğal taş çalışmalarının da tanıtılmasına yardımcı olacak."

Gerçekleştirilen iş hacmi en az 10 milyon Dolar

ÇİN BİZİM İÇİN DEVRİM OLDU

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kahyaoglu da, madencilik sektörünün Türkiye'de büyük bir hızla geliştiğini ifade ederek, "Türkiye doğal taş sektörü büyüyerek çok önemli hamlelere imza attı. Çin sayesinde dünyaya açılan sektör, önemli bir yükseliş gösterdi" diye konuştu.

YEŞİL ÇEVRE'NİN KAPASİTESİ ARTTI

Bursa'nın doğusundaki sanayi kuruluşları ve evlerin atıksularını arıtan Yeşil Çevre Arıtma Tesisi'nin kapasitesi artırıldı, Çamur Bertarafı Tesisi ve BEBKA Projesi'nin açılışı yapıldı.

KOSAB, GÜSAB, Barakfakih Sanayi Bölgesi, Kestel Sanayi Bölgesi, Kestel ve Gürsu ilçe yerleşim alanları ve İsabey bölgesindeki sanayi tesislerinin bulunduğu bölgelere hizmet veren Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi, arıtma kapasitesini 52 binden 150 bin metreküpe çıkardı. Arıtma tesisinde hizmete alınan ilave yatırımlar, yapılan törenle birlikte açıldı.

Kapasite Artırımı, Çamur Bertarafı Tesisi ve BEBKA Projesi'nin açılış törenine; Bursa Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Münir Karaloğlu, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, BTO Başkanı İbrahim Burakay ve çok sayıda davetli katıldı.

15 AYDA TAMAMLANDI

Toplam 13 milyon dolarlık bir ilave yatırımın hizmete alındığı törenin açılışında konuşan Yeşil Çevre Yönetim Kurulu Üyesi Emin Akça, "2012 yılında

hazırlıklarına başladığımız bu projeler, 15 ayda tamamlanmıştır. Projemizin karar aşamasından başlayarak tüm süreçlerinde bizlerden desteğini esirgemeyen başta Sayın Valimiz olmak üzere, yönetim kurulu üyelerimize, iş ortaklarımıza, projede görev alan mühendis ve diğer çalışanlara huzurlarınızda teşekkür ederiz" dedi.

BTO Başkanı ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burakay da, "Sadece bölgenin değil, ülke ekonomisine olan katkısına da baktığımızda, böyle yatırımların ne kadar önemli olduğunu görüyoruz. Hedefimiz kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanmak. Bundan sonraki en önemli projemiz ileri arıtmayı harekete geçirerek su kaynaklarını korumak" diye konuştu.

HEDEF ARITILAN SULARI TARIMDA KULLANMAK

Açılış töreninde konuşan ve tesisin yüz-

de 98 seviyelerinde bir arıtma yapacağını söyleyen Bursa Valisi ve Yeşil Çevre Arıtma Tesisi Yönetim Kurulu Başkanı Münir Karaloğlu, şunları kaydetti:

"Bugün çok önemli bir tesis daha açıyoruz. Arıtma sonrası çamurunuzu doğaya bırakıyorsanız, arıtma yapmamış sayılırsınız. Yeşil Çevre, arıtma sonrası çıkan çamuru da yakarak bertaraf edebilecek. Bugün itibarıyla yüzde 98 seviyelerinde arıtma yapacağız. Yeşil Çevre'nin hedefi, arıtılan suların sanayide proses, tarımda da sulama suyu olarak kullanmak. Çevrenin kirlenmesine müsamaha etmeyeceğiz."

Yapılan konuşmaların ardından yeni hizmetler, törene katılan protokol mensuplarının birlikte kestiği kurdelenin ardından hizmete açıldı. Ayrıca törene katılan protokol mensupları için birer ağaç dikimi gerçekleştirildi.

İlave yatırım
maliyeti
**13 milyon
dolar**

Arıtma
kapasitesi
**150 bin
m³**

BEBKA destek
tutarı
**1,5 milyon
TL**

ESKİŞEHİR'DE 'GELECEĞİN SEKTÖRLERİ' SEMPOZYUMU

Eskişehir'de düzenlenen "Geleceğin Sektörleri; Havacılık ve Raylı Sistemlerde Türkiye - Almanya İşbirliği" konulu sempozyumda ilin bu alandaki potansiyeli masaya yatırıldı.

Havacılık ve raylı sistemler konusunda önemli çalışmalara imza atan Eskişehir, önemli bir toplantıya ev sahipliği yaptı. Eskişehir Valiliği, Almanya Ekonomik Konseyi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Sanayi Odası ve BEBKA işbirliği ile “Eskişehir’de Geleceğin Sektörleri; Havacılık ve Raylı Sistemlerde Türkiye Almanya İşbirliği” konulu sempozyum düzenlendi. Eskişehir Anadolu Üniversitesi’nde düzenlenen sempozyuma, Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Deutsche Bank Ekonomi Konseyi Yönetim Kurulu üyesi ve Almanya’nın ilk Türk Bakanı Aygül Özkan, AK Parti Eskişehir Milletvekili Harun Karacan, İl Emniyet Müdürü Mustafa Şahin, Eskişehir Sanayi Odası (ESO) Başkanı Savaş Özaydemir, Almanya Ekonomi Konseyi üyeleri ve çok sayıda şirketin yöneticileri katıldı. Sempozyumun açılış konuşmasını yapan Vali Tuna, sempozyumun üniversite-sanayi işbirliği, sivil toplum kuruluşları-sanayi gibi bölgesel gelişme dinamiklerini harekete geçireceğini belirterek, katılımcılara teşekkür etti. Dünyada, sınırdaş ülke olmayıp da, çok güçlü ekonomik ve ticari bağlara sahip

ender ortaklıklarından birinin Türkiye-Almanya ortaklığı olduğuna dikkat çeken Tuna, “2014 yılı sonu itibarıyla Türkiye’den Almanya’ya 15 milyar dolar ihracat yapılmış, Almanya’dan Türkiye’ye ise 22 milyar dolar ithalat gerçekleşmiştir. Yine Eskişehir’den Almanya’ya çoğunluğunu teknolojik ürünlerin oluşturduğu 108 milyon dolar ihracat gerçekleşmiştir” diye konuştu.

ESKİŞEHİR HAVACILIK VE DEMİRYOLLARININ KALBI

Önemli bir toplantıya ev sahipliği yaptıklarından ötürü mutluluk duyduklarını dile getiren Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan ise, Eskişehir’in hem havacılığın hem de demiryollarının kalbi olduğunu dile getirerek, “Türkiye’nin en eski ve

en gelişmiş Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi, Anadolu Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteriyor. Bunun yanında çok gelişmiş bir mühendislik fakültemiz var. Tüm bunların yanında Anadolu Üniversitesi sadece havacılık ve raylı sistemler alanında eğitim vermekle yetinmiyor ve AR-GE faaliyetlerini de hızla sürdürüyor. Bunun en güzel örneği bundan yaklaşık 4 yıl önce Kalkınma Bakanlığı’ndan aldığımız iki tane mükemmeliyet projesi. Şu anda projeler yürüyor. En kısa zamanda ihalelerine çıkarak gerekli cihazları alacağız” dedi.

POTANSİYELİMİZ YÜKSEK

Eskişehir’in ciddi rakamlarda ihracat yaptığına değinen ESO Başkanı Savaş

Özaydemir de, yakında Eskişehir’de helikopter yapılacağına da duyulacağını söyledi. Eskişehir’in yüksek teknoloji ihracatının da yüksek olduğunu açıklayan Başkan Özaydemir, “Bugün Eskişehir’in yüksek teknoloji ihracatı fevkalade yüksektir; toplam ihracatımızın yüzde 15’i ileri teknoloji ürünlerinden oluşmaktadır. Havacılık ve Raylı Sistemlerde Eskişehir’in toplam ihracatı 400 milyon dolar seviyelerine ulaşmıştır. Yeni proje ve anlaşmalarla bu rakam katlanarak artacaktır” diye konuştu.

Deutsche Bank Ekonomi Konseyi Yönetim Kurulu üyesi ve Almanya’nın ilk Türk Bakanı olma özelliği taşıyan Aygül Özkan ise, Almanya’nın ilk defa yurtdışına bir sempozyum hazırlayarak gittiğini ifade ederek, “Bu ilk sempozyum Eskişehir’e nasip oldu. Türkiye Ekonomi Konseyi için çok önemli bir ülke. Bugün baktığınız zaman 6 binden fazla Alman şirketi, Alman işvereni Türkiye’ye yatırımla, verdiği özenle ve sağladığı iş alanıyla arkadaşlığı ve dostluğu göstermiştir” dedi.

Açılış konuşmalarının ardından sempozyumda Raylı Sistemler ve Havacılık konularında oturumlar yapıldı.

BURSA'DA HEDEF TURİZM ŞEHİRİ OLMAK

Bursa'nın turizmde daha ileri noktalara taşınması amacıyla geçen yıl ilki düzenlenen Turizm Zirvesi'nin 2.si gerçekleştirildi. Zirvede Bursa turizmi her yönüyle tartışıldı.

Bursa'da turizmi 12 aya yaymak, turistin şehirde kalış süresini uzatmak, sorun ve çözüm önerilerini paylaşmak amacıyla düzenlenen 2. Turizm Zirvesi, Atatürk Kongre Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. İki gün boyunca 5 farklı salonda yapılan toplam 29 oturumdaki sunumlarda ve sözlü bildirilerde alanında uzman isimler tarafından katılımcılara bilgi verildi. Orhan Gazi Salonu'ndaki zirvenin açılış töreni ise Bursa'nın tanıtım filminin gösterilmesi ve Hacivat ile Karagöz gösterisiyle başladı. Programda, ayrıca konukların katılımıyla mini anket yapıldı. Burada konuşan Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, Bursa'nın

turizm şehri olması yolunda önemli bir çalışmaya imza atıldığını söyledi. Tarım, ticaret, sanayi şehri olan Bursa'nın aynı zamanda önemli bir turizm şehri olma potansiyeli taşıdığını kaydeden Altepe, "Artık sanayi dışındaki diğer avantajlarımızı da kullanmak istiyoruz. Turizm şehri olmak için hep birlikte adımları atıyoruz. Bursa'nın altyapısı güçlü" dedi.

2023 vizyonunda hedef
Bursa'da 5 milyon turist ağırlamak.

BURSA'NIN ALTYAPISI VAR

Sağlık Bakanı Dr. Mehmet Müezzinoğlu da, turizmin her konu başlığında Bursa'nın altyapıya sahip olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Önümüzdeki süreçte spor turizminde

farklı boyutuyla Bursa turizm başlıkları arasında yerini alacaktır. Yeni stad-yum, uluslararası organizasyonlar için güçlü bir ayak olacak. Öte yandan Türk takımlarının antrenman için yurtdışını tercih ettiği gibi, yabancı takımlar da Bursa'ya, Türkiye'yi tercih edebilmelidir."

İSTEDİĞİMİZ NOKTADA DEĞİLİZ

Bursa Valisi Münir Karaloğlu ise, iki gün boyunca Bursa'nın turizm açısından masaya yatırıldığına dikkat çekerek, "Bursa'da tüm turizm çeşitleri uygulanabilir. Potansiyel var, ancak tam olarak kullanamıyoruz. Bu toplantılar potansiyeli daha iyi kullanabilmek içindir. İsteddiğimiz noktada olmasak da 2023 vizyonunda şehrimizde 5 milyon turisti ağırlamayı hedefliyoruz" dedi.

BURSA'NIN ERİŞİLEBİLİRLİĞİ ARTIYOR

Zirvede Prof. Dr. Necdet Hacıoğlu moderatörlüğünde gerçekleştirilen ilk sözlü bildiri oturumuna konuşmacı olarak katılan BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci de İstanbul-Bursa-İzmir Otobanı'nın Bursa Turizmine Etkileri başlıklı araştırma sonuçlarını katılımcılarla paylaştı. Türkiye'de daha önce buna benzer bir çalışmaya imza atılmadığını kaydeden Değirmenci, İstanbul'un turizm için Bursa'ya rakip değil ortak ve tamamlayıcı bir unsur olarak görüldüğünün altını çizdi. Değirmenci, şöyle devam etti: "İstanbul'a gelen turistleri düşündüğünüzde otoyolla

beraber kılacak süreyle Bursa'ya olan turist akımı artacaktır. Ulaşımın kolaylaşmasıyla havayolundaki sıkıntı ortadan kalkacak. Sabiha Gökçen Havaalanı 40 dakikalık bir mesafede yer alacak. Bursa bu sayede iki havaalanına birden sahip olacak. Uluslararası uçuşların gerçekleştirildiği Sabiha Gökçen ve daha çok yerel noktalara uçuş gerçekleştiren Yenişehir Havaalanı sayesinde Bursa'nın erişilebilirliği daha da artacaktır. Bu sayede hedef, Bursa'nın halen 1,8 olan günlük konaklama sayısını 2-2,5 gün ortalamasına çıkartabilmek olmalı."

YÖREX'İN EN BÜYÜK STANDINI BİLECİK AÇTI

'Sizin oraların nesi meşhur' sloganıyla Antalya'da açılan ve bu yıl 6'ncı kez düzenlenen YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'nda Bilecik, 270 metrekareyle fuarın en büyük standıyla tanıtıldı.

Antalya EXPO Center Fuar Alanı'nda 07-11 Ekim 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen ve bu yıl 6'sı düzenlenen YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı, yöresel ürün üreticileri ve yetiştiricilerinin; bağımsız veya bölgesel ticarete öncülük eden oda, borsa, kalkınma ajansı ve belediyeler gibi kuruluşların çatısı altında katıldığı bir organizasyon olarak, kapılarını ziyaretçilerine açtı. Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası ve Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) işbirliğiyle, katılım sağlanan yöresel ürünler fuarında, Bilecik'in birçok firması ve kurumu yöresel ürünlerin tanıtımının yapılması, markalaşmasına katkıda bulunulması ve ulusal pazarlara açılarak ticari hayatın canlandırılması adına fuarda yerini aldı.

KENTİN EŞSİZ LEZZETLERİ TANITILDI

Fuarda Bilecik standını TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ziyaret etti. Ayrıca birçok ziyaretçi standı gelerek Bilecik'in eşsiz lezzetlerini tattı.

Bilecik standında, Pazaryeri Kınık Köyü çömlekçilik sanatının örnekleri, Bilecik bezi ve dokuma ürünleri canlı performansla sunuldu. Aynı zamanda Bilecik'e has lezzetler olan Osmaneli ayva ve nar lokumları, Osmaneli salçası, Bozüyük'e has lezzetler olan mercimekli el mantısı, kabak tatlısı, kamber biberi, balkabağı tatlısı, pancar pekmezi, meşhur Pazaryeri bozası ve helvası, Çukuroren biberi ve geleneksel lezzet Osmanlı şerbeti ikramı yapılarak yöresel ürün ve değerlerin tanıtımına katkı sağlandı.

ROMAN ÇALIŞTAYI'NDA SORUNLAR TARTIŞILDI

BEBKA desteğiyle hayata geçirilen “Anladınız mı Beni” projesi kapsamında Yıldırım Kaymakamlığı tarafından düzenlenen Roman Çalıştayı Bursa Teknik Üniversitesi’nde (BTÜ) yapıldı. 2 gün süren oturumlarda yurtiçi ve yurtdışından akademisyen, yazar, araştırmacı, sosyolog ve Romanların katıldığı çalıştayda “Tarihten Günümüze Türkiye’de Romanlar” konusu ele alındı. BTÜ Yıldırım Yerleşkesi’nde gerçekleştirilen Roman Çalıştayı’nın açılış oturumuna Bursa Valisi Münir Karaloğlu, Bursa Milletvekilleri Cemalettin Kani Torun ve Muhammet Müfit Aydın, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe ile Başbakan Danışmanı Metin Özçeri de katıldı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)’nın desteklediği “Anladınız mı Beni” projesi kapsamında Yıldırım Kaymakamlığı tarafından düzenlenen Roman Çalıştayı Bursa Teknik Üniversitesi’nde (BTÜ) yapıldı. 2 gün süren oturumlarda yurtiçi ve yurtdışından akademisyen, yazar, araştırmacı, sosyolog ve Romanların katıldığı çalıştayda “Tarihten Günümüze Türkiye’de Romanlar” konusu ele alındı. BTÜ Yıldırım Yerleşkesi’nde gerçekleştirilen Roman Çalıştayı’nın açılış oturumuna Bursa Valisi Münir Karaloğlu, Bursa Milletvekilleri Cemalettin Kani Torun ve Muhammet Müfit Aydın, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe ile Başbakan Danışmanı Metin Özçeri de katıldı.

KARALOĞLU: 6 BAŞLIK BELİRLEDİK
Çalıştayı’nın açılışında konuşan Bursa Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Münir Karaloğlu, 2 senedir devam eden ‘Anladınız mı Beni’ projesinin son etkinliği olarak düzenlenen çalıştaydan elde edilecek verilerin çok önemli olduğunu ifade ederek, “Proje kapsamında yaptığımız çalışmalarda Roman vatandaşlarımızın sorunlarını

sosyal dışlanmıslık, eğitim, istihdam, barınma ve konut, erken yaşta evlilik, sağlık ve sosyal yardımlar ile sosyal güvenlik olmak üzere 7 başlık belirledik ve bunlara yönelik çözüm yollarını ortaya çıkaracağız” dedi.

ROMANLAR TOPLUMUMUZUN BİR PARÇASI

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe ise, “Bu çalıştaydan güzel sonuçlar alacağız ve uygulamak için harekete geçeceğiz. Bu projeye katkı sağlayan Yıldırım Kaymakamlığı, BEBKA ve BTÜ’ye teşekkür ediyoruz. Roman kardeşlerimiz toplumumuzun bir parçası. Onların da toplumun içinde yerlerini almaları en doğal haklarıdır.

Bu çalıştay da bu hedefe katkı sağlayacaktır” şeklinde konuştu.

‘Anladınız mı Beni’ projesinin yürütücülüğünü yapan Yıldırım Kaymakamı Mehmet Aydın ile Roman Dernekleri Federasyonu’nun yöneticileri Habib İçer ile Orçun Zolun da projenin önemi hakkında görüşlerini açıkladılar.

7 OTURUM GERÇEKLEŞTİRİLDİ

BTÜ’nün ev sahipliğinde gerçekleştirilen Roman Çalıştayı’nda 7 oturumda yurtiçi ve yurtdışından akademisyen, yazar, araştırmacı, sosyolog ve Romanlar konuşmacı olarak katıldı. Sempozyumun ilk gün düzenlenen ve Prof. Dr. Yılmaz Bingöl’ün oturum başkanlığını yaptığı panele Yrd. Doç. Dr. İsmail Altınöz, Dr. Mehmet Aysoy konuşmacı olarak katılırken ‘İnsan Hakları ve Mevzuat Perspektifi’nden Bir Bakış’ konulu panelde ise Abdurrahman Dilipak, Metin Özçeri ve Zeynep Han Akın konuşmacı olarak yer aldı. Çalıştayı’nın 2. günü ise CHP İzmir Milletvekili Özcan Purçu ve BTÜ Okutmanı Sakine Bozdemir ile diğer konuşmacıların katıldığı ‘Romanların Dilinden Roman Gerçeği’ konulu paneller devam etti.

Roman vatandaşların çözüm üretilen sorunları

Sosyal dışlanmıslık
Eğitim
İstihdam
Barınma ve konut
Erken yaşta evlilik
Sağlık ve sosyal yardımlar
Sosyal güvenlik

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI SEKTÖRÜ KÜMELENİYOR

Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü Ulusal Kümelenme Stratejilerinin Geliştirilmesi Projesi'nin İzmir'de yapılan kapanış toplantısında, bugüne kadar yapılan çalışmalar anlatıldı.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü ile TÜBİTAK TÜSSİDE'nin birlikte yürüttüğü 'Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü Ulusal Kümelenme Stratejilerinin Geliştirilmesi Projesi'nin kapanış toplantısı 25 Kasım 2015 tarihinde İzmir'de gerçekleştirildi. Toplantıya, zeytin ve zeytinyağı sektöründe faaliyet gösteren firmalar, üniversiteler, birlikler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sektörün temsilcileri katıldı.

Proje, zeytin ve zeytinyağı sektöründe etkin kümelenme stratejileri ile üretimin, ihracatın ve verimliliğin artırılması

amacıyla hayata geçirildi. Bu doğrultuda, TÜSSİDE proje ekibi liderliğinde,

Bakanlık, özel sektör, akademisyenler ve BEBKA'dan planlama

HANGİ ALANLARDA STRATEJİLER BELİRLENDİ?

- Ortak rekabet alanları
- Zeytin ve zeytinyağı sektörü kümelenme destek sistemi
- Destek programının uygulamaya geçilmesi iş planı
- İzleme ve değerlendirme sistemi
- Destek programı mantıksal çerçevesi

uzmanı Yasin Dalgıç'ın da dahil olduğu kalkınma ajanslarından oluşan uzman ekiplerle toplantılar yapıldı, saha çalışmaları, yurtiçi/yurtdışı teknik inceleme ziyaretleri ve çalıştaylar gerçekleştirildi. Elde edilen verilerin analizleri ve görüşler doğrultusunda ülkemizin zeytin ve zeytinyağı sektörü ulusal kümelenme stratejileri belirlendi.

Kapanış toplantısında da, proje kapsamında yürütülen faaliyetler, alınan sonuçlar, oluşturulan stratejiler katılımcılarla paylaşıldı, zeytin ve zeytinyağı sektöründe kümelenme konusunda farkındalık artırıldı. Proje kapsamında oluşturulan strateji ve politikalar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından önümüzdeki dönemde zeytin ve zeytinyağı sektörü ile ilgili düzenlemelerin, politikaların ve desteklerin geliştirilmesinde kullanılacak.

SEKTÖRÜN ULUSAL KÜMELENME STRATEJİLERİ NASIL BELİRLENDİ?

- Uzman ekiplerle toplantılar gerçekleştirildi
- Saha çalışmaları yapıldı
- Yurtiçi/yurtdışı teknik inceleme ziyaretleri oldu
- Çalıştaylar düzenlendi

İZNİK'TE EKO TURİZM HAMLESİ

İzmir Belediyesi'nin BEBKA'nın desteğiyle hayata geçireceği Eko Turizm Projesi çerçevesinde Katırlı Dağları'nda yapılacak bungalow evlerin temeli atıldı.

BEBKA'nın 2015 yılı Kırsalda Ekonomik Kalkınma ve Mali Destek Programı kapsamında İzmir'de hayata geçirilecek olan Eko Turizm'i destek amaçlı projenin temeli atıldı.

1 yıl içerisinde tamamlanması hedeflenen İzmir ilçesi Nüzhetiye ve Şerefiye mahallelerinde Eko Turizm Potansiyelinin Ortaya Çıkarılması ve Geliştirilmesi Projesi kapsamında yaklaşık 25 metrekarelik 14 adet bungalow ev inşa edilecek. Tamamı 10 dönüm alan içinde kurulacak tesiste ayrıca okçuluk alanı, restoran, yürüyüş alanları ve seyir terası bulunuyor. Toplam maliyeti 417 bin TL olan projenin 358 bin TL'si BEBKA tarafından, 59 bin TL'si ise İzmir Belediyesi tarafından finanse edilecek.

Temel atma töreninde konuşan İzmir Belediye Başkanı Osman Sargın, projenin İzmir'de geçimini sadece tarımdan kazanan bölgelere alternatif olarak yaratılan projelerden biri olduğuna dikkat çekti. Başkan Sargın, "Nüzhetiye ve Şerefiye mahallelerinde yaşayan hemşerilerimiz için farklı bir gelir getirmesi

düşüncesi ile bu proje hayata geçirildi. Bu tesis göz kamaştıracak' diye konuştu.

TURİZM SADECE DENİZ VE KUM DEĞİL

İlçe Kaymakamı Ali Hamza Pehlivan ise, "Artık tatil denilince deniz ve kumdan başka fikirler de akla geliyor. Eko turizm de bunlardan biri. İzmir'in sahip olduğu bu eşsiz doğal güzellikler, eko turizmde önemli bir rol oynayabilmesine imkân yaratacaktır. Bu yatırımda emeği geçen belediyemiz ve BEBKA ve diğer ilgili kişili kurumlara teşekkür ediyor hayırlı olmasını diliyorum" dedi. AK Parti Bursa Milletvekili İsmail Aydın da yaptığı konuşmada, İzmir'in altyapı sorununun kalmadığını kaydederek, "Artık altyapıdan sonra turizme canlılık kazandıracak projelere başladık. İnşallah bu proje ile beraber ben öyle ümit ediyorum ki bugün bu doğal güzellikler turizme ayrı değer katacaktır. Projede emeği geçenlere teşekkür ediyorum" dedi. Konuşmaların ardından bungalow evlerin temeli atıldı.

İZNİK EKONOMİSİ TURİZM İLE CANLANACAK

İzmir'de eko turizm potansiyelinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi amaçlanan proje kapsamında her biri 24 metrekare olan 2'şer kişilik 14 adet ahşap ev, kır lokantası, yürüyüş parkuru, yöresel ürünleri tanıtmak amaçlı 2 adet satış ünitesi, Geleneksel Okçuluk ve Paintball alanları oluşturulacak.

Toplam bütçe
417 bin TL

BEBKA desteği
358 bin TL

İzmir Belediyesi
59 bin TL

HOLLANDALI HEYTE BEBKA'NIN ÇALIŞMALARI ANLATILDI

Hollanda ile Türkiye arasında düzenlenen iş turları kapsamında Bursa'ya gelen heyet, BEBKA yetkilileri ile de görüşerek Ajans'ın çalışmaları hakkında bilgi aldı.

Hollanda Büyükelçiliği'ne bağlı ekonomi ağı, Hollandalı yatırımcılara Türkiye'nin İstanbul, İzmir ve Ankara dışındaki şehirlerinde de fırsatlar olduğunu gösterebilmek ve iş bağlantıları kurabilmek için Hollanda-Türkiye arasında iş turları (Holland-Turkey Business Tour 2015) düzenliyor. Bu kapsamda İstanbul Başkonsolosluğu Ekonomi ve Ticaret Bölümü, Bursa'ya 12-13 Ekim 2015 tarihlerini kapsayan çok sektörlü bir ticaret heyeti ziyareti düzenledi. Başkanlığını Hollanda

Kraliyeti İstanbul Başkonsolosu Robert Schuddeboom'nın yaptığı heyet, Türkiye'de kurulu Hollanda sermayeli şirketler ve Hollanda'dan gelen firmaların temsilcilerinden oluşuyor.

YUVARLAK MASA TOPLANTISI

İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin daha da güçlenmesine katkıda bulunmak, bunun yanında inovasyon ve eğitim alanlarında da işbirliklerinin geliştirilmesini temin etmek amacıyla, BEBKA ev sahipliğinde 12 Ekim'de

yuvarlak masa toplantısı da yapıldı. Toplantının açılışında konuşan Bursa Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Turgut Akşehir, BEBKA'nın çalışmaları hakkında bilgi verdi. Toplantıda, Bursa Yatırım Destek Ofisi Uzmanı Emine Arslan Pauli de Bursa iş ortamı ve başlıca sektörler hakkında bilgi veren bir sunum yaptı. Pauli, Bursa'nın ekonomik ve coğrafi önemine değinerek, sektörlerin Türkiye ile Bursa büyüklükleri, firma sayısı, çalışan sayısı ve dış ticaret rakamlarını paylaştı. Hollanda Kraliyeti İstanbul Başkonsolosu Robert Schuddeboom da, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin önemine değinerek, ticaret hacminin gelişmesi gerektiğini ifade etti.

Bursa ziyareti kapsamında Büyükşehir Belediyesi, Sanayi ve Ticaret Odası'nı da ziyaret eden heyet, sanayi bölgeleri ve iş dünyasının farklı kurum ve temsilcileriyle görüşmeler yaptı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) desteğiyle Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi tarafından yaptırılan DOSAB kreşi açıldı. Kreş, Bursa'da sanayi bölgeleri arasında ilk ve tek olma özelliğini taşıyor.

Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nin (DOSAB), sosyal sorumluluk anlayışı gereği çalışan annelerin en büyük talebi olan çocuklarının bakım ihtiyacını gidermek, kadın istihdamına katkı sağlamak ve çocukların en çağdaş olanaklarla en iyi eğitimi alması için BEBKA desteğiyle hayata geçirdiği kreş törenle açıldı. Törende, İçişleri Bakanı Efkân Ala, Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Bursa Valisi Münir Karaloğlu, milletvekilleri, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe, DOSAB Başkanı Ferudun Kahraman ve sanayiciler birlikte açılış kurdelesini kesti. Açılış sonrası kreş gezen ve çocuklarla bir araya gelen Ala ve Müezzinoğlu'na, DOSAB Başkanı Ferudun Kahraman bilgi verdi. Kahraman, DOSAB olarak birçok konuda ilklere imza attıklarını, bu alanda da örnek olmanın mutluluğunu yaşadıklarını söyledi. Ala ve Müezzinoğlu da kreş yatırımı ve diğer çalışmaları için DOSAB yöneticilerini kutladı.

BEBKA'DAN 900 BİN LİRA DESTEK

DOSAB Kreşi, BEBKA'nın 2014 Yılı Sosyal Kalkınmaya Yönelik Alt Yapı Mali Destek Programı kapsamında hibe almaya hak kazandı. Toplam 3,5 milyon TL olan maliyetinin 900 bin TL'si BEBKA tarafından karşılandı. Kreş ve Gündüz Bakımevi, 24-66 ay arasındaki 168 öğrenciye hizmet verebilecek kapasitede. 2 bin 300 metrekare

kapalı alan ve 2 bin 250 metrekare bahçesi ile toplam 4 bin 550 metrekarelik bir kullanım alanı mevcut. Temeli 24 Kasım 2014 Öğretmenler Günü'nde atılan DOSAB Kreş ve Gündüz Bakım Evi'nde eğitim öğretim 7 Ekim 2015 tarihinde başladı. Öğrencilerin tüm ihtiyaçlarına göre geniş ve ferah tasarlanmış 10 sınıf, yemek hazırlık ve pişirme ile yemek salonu, resim, müzik, drama ve dans atölyeleri, spor salonu, uyku odası, etkinlik alanı ve yeşil alanda oyun grupları yer alıyor.

Toplam yatırım
maliyeti
**3,5 milyon
TL**

BEBKA destek
tutarı
**900 bin
TL**

TÜİK İLE İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNE İMZA

*Protokole BEBKA Genel Sekreteri
Tamer Değirmenci ile TÜİK Bursa
Bölge Müdürü Ünal Can imza koydu.*

BEBKA ile TÜİK Bursa Bölge Müdürlüğü arasında imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde, iki kurum karşılıklı olarak seminerler ve eğitim çalışmaları yapacak.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ile Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Bursa Bölge Müdürlüğü arasında karşılıklı olarak bilgilendirme toplantıları, eğitim ve teknik destek

çalışmalarını içeren işbirliği protokolü imzalandı.

Protokol kapsamında, ilk olarak BEBKA ev sahipliğinde gerçekleşen bilgilendirme toplantısında; TÜİK Bursa Bölge ekonomik araştırmalar grup sorumlusu Erol Başaran tarafından TÜİK'in çalışma konuları, istatistik veri tabanlarının kullanımı konularında bilgi verildi. Ardından sosyal araştırmalar grup sorumlusu Özgür Savaş Kara, işgücü istatistiklerine yönelik sunum gerçekleştirdi. BEBKA tarafından TÜİK Bursa Bölge Müdürlüğü personeline yönelik bilgilendirme toplantısında ise BEBKA'nın

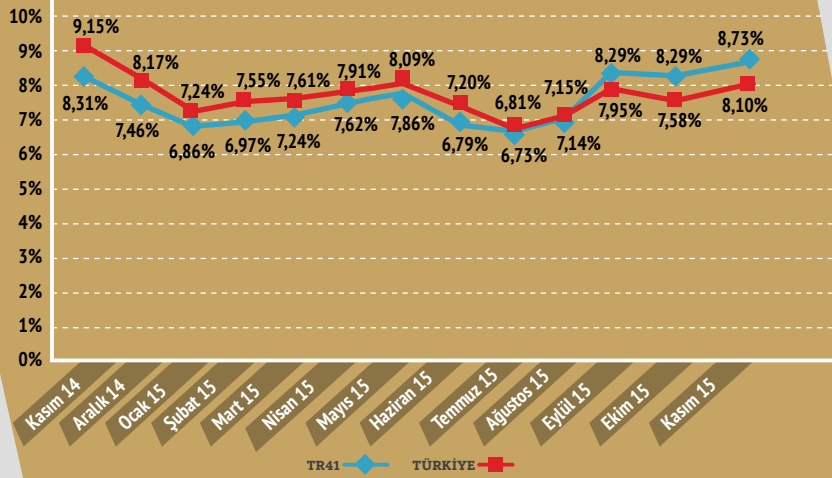

görev alanı, faaliyetleri ve Kalkınma Endeksi çalışması hakkında bilgi verildi. Bilgilendirme toplantılarının ardından TÜİK Bursa Bölge Müdürlüğü ile olası işbirliği konuları görüşüldü.

KASIM ENFLASYONUNDA EN FAZLA ARTIŞ GİYİMDE

Ülke geneli kasım ayı enflasyonunda en fazla artış giyim ve ayakkabı grubunda yaşandı. Aylık en fazla düşüş gösteren grup yüzde 0,78 ile ulaştırma oldu. İhracat ise azaldı.

Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

TÜFE'de
Türkiye geneli
yıllık enflasyon
yüzde
8,10, TR41
Bölgesinde
ise yüzde
8,73 olarak
gerçekleşti

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2015

2015 yılı Kasım ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi'nde bir önceki aya göre ülke genelinde yüzde 0,67, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 0,41 artış yaşandı.

TÜFE'de Türkiye geneli yıllık enflasyon yüzde 8,10, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 8,73 olarak gerçekleşti.

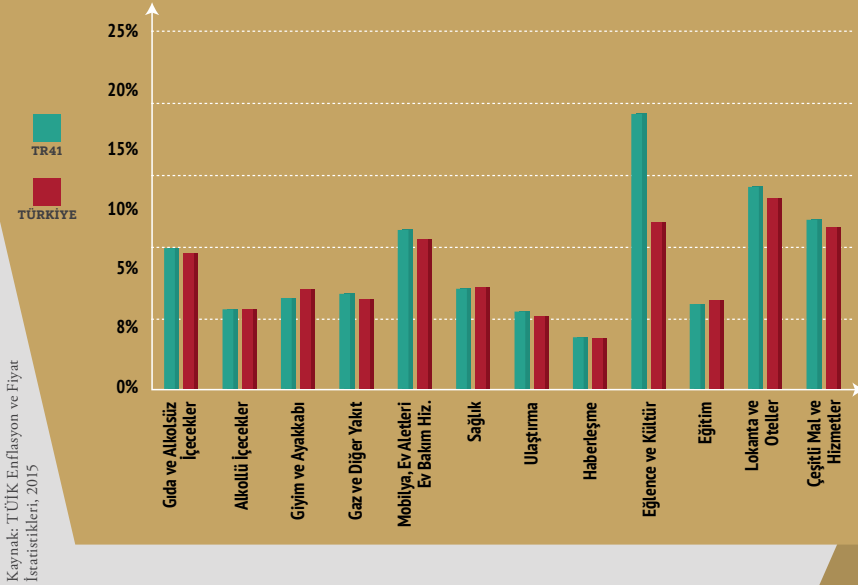
Ülke geneli yıllık en fazla artış yüzde 13,44 ile lokanta ve oteller grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre eğlence ve kültür (yüzde 11,74), çeşitli mal ve hizmetler (yüzde 11,37), ev eşyası (yüzde 10,50), gıda ve alkolsüz içecekler (yüzde 9,51)

artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu. Aylık en yüksek artış yüzde 5,37 ile giyim ve ayakkabı grubunda yaşandı. Ana harcama grupları itibarıyla 2015 yılı Kasım ayında endekste yer alan gruplardan gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 1, ev eşyasında yüzde 0,66, konutta yüzde 0,54 ve haberleşmede yüzde 0,35 artış gerçekleşti. Aylık en fazla düşüş gösteren grup yüzde 0,78 ile ulaştırma oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2015 yılı Kasım ayında endekste yer alan gruplardan eğlence ve kültürde yüzde 0,54 ve çeşitli mal ve

hizmetlerde yüzde 0,28 düşüş gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış yüzde 1,61 ile TRC1 Bölgesi'nde (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) oldu. İstatistiki Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın aralık ayına göre en yüksek artış yüzde 9,45 ile TR22 Bölgesi'nde (Balıkesir, Çanakkale), bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 9 ile TR32 Bölgesi'nde (Aydın, Denizli, Muğla) ve 12 aylık ortalamalara göre en yüksek artış yüzde 8,20 ile TR31 Bölgesi'nde (İzmir) gerçekleşti.

TÜFE-Ana Harcama Grupları

TR41 Bölgesi'nde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 19,34 ile eğlence ve kültür grubunda gerçekleşti.

TR41 Bölgesi'nde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 19,34 ile eğlence ve kültür grubunda gerçekleşti. Endekste yer alan diğer gruplardan lokanta ve oteller grubunda yüzde 14,21,

çeşitli mal ve hizmetler grubunda yüzde 11,22, ev eşyasında yüzde 11,22, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 9,95, sağlıkta yüzde 7,12, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda yüzde 6,77, giyim ve ayakkabıda yüzde

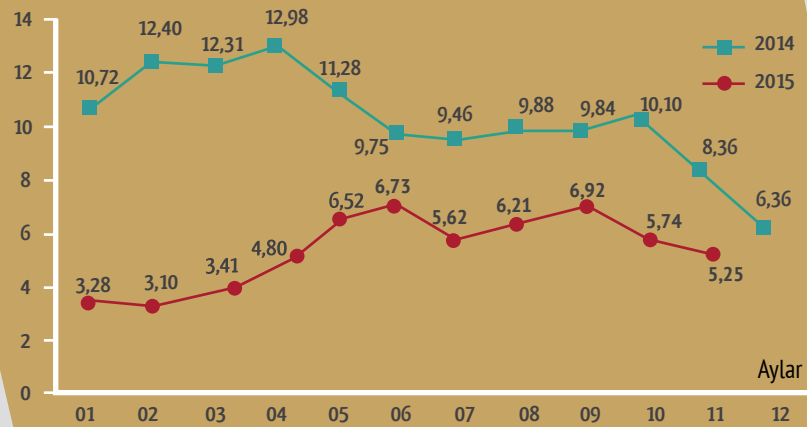
6,50, eğitimde yüzde 6,09, alkollü içecekler ve tütünde yüzde 5,68, ulaşımda yüzde 5,51, ve haberleşmede yüzde 3,71 artış oldu.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi aylık %1,42 düştü

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2015 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 1,42 düşüş, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 6,06 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,25 artış ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 5,33 artış gösterdi. En yüksek aylık düşüş kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti. Bir önceki aya göre endekslerin en fazla düşüş gösterdiği alt sektörler; kok ve rafine petrol ürünleri (yüzde -7,21), elektrik, gaz üretim ve dağıtımı (yüzde -3,69), diğer mamul eşyalar (yüzde -3,68) alt sektörleridir. Buna karşılık tütün ürünleri (yüzde 4,64), ham petrol ve doğalgaz (yüzde 2,03) ve ağaç ve mantar ürünleri (mobilya

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

Değişim Oranları (%)

hariç) (yüzde 1,29) bir ay önceye göre endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu. Ana sanayi gruplarında en yüksek aylık düşüş enerji mallarında

gerçekleşti. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2015 yılı Kasım ayında en yüksek aylık ve yıllık düşüş enerji mallarında gerçekleşti.

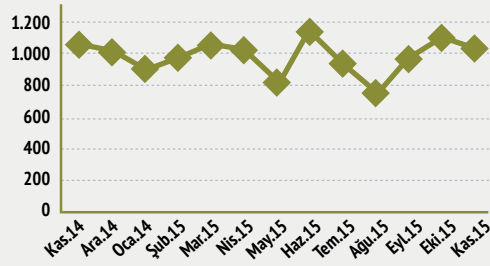
Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2015

İHRACAT (ABD DOLARI, Kanuni Merkez Bazında):

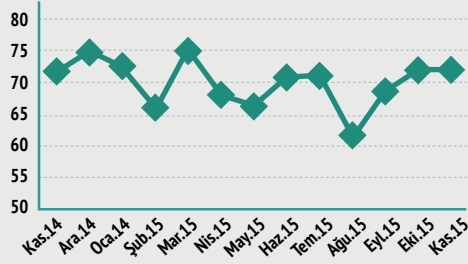
	Kasım 2015	Ocak - Kasım (2015)	Ocak - Kasım (2014)	Artış-Azalış
BURSA	1.038.841.000	10.638.712.000	11.725.232.000	-1.086.520.000
ESKİŞEHİR	72.287.000	764.417.000	824.550.000	-60.133.000
BİLECİK	8.288.000	115.105.000	77.068.000	38.037.000

Not: Rakamlar yuvarlamaya tabi tutulmuştur

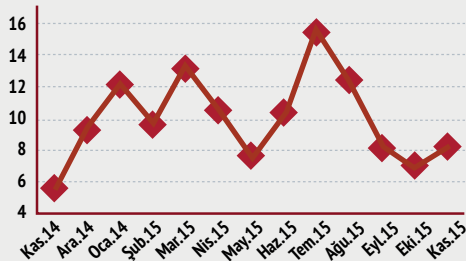
BURSA

ESKİŞEHİR

BİLECİK

TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2015 yılı Kasım ayında 1 milyon 40 bin dolara yaklaşan bir ihracat gerçekleştirildi. 2014 yılı ile kıyaslandığında 2015 yılında Ocak-Kasım döneminde Bursa'dan yapılan toplam ihracatta 1 milyar 85 milyon doları aşan bir azalış yaşandı. Aynı dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında ise 60 milyon doların biraz üzerinde bir azalış gerçekleşti. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise, 2015 yılının Kasım ayında ihracat 8,3 milyon dolara yaklaşan bir değere sahip oldu. 2014 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te yıl boyunca 38 milyonu aşan bir artış yaşandığı ortaya çıktı.

2015 yılı Kasım ayında TR41 Bölgesi'nde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde geliyor.

Bu dönemde, bir önceki yıla göre Bursa'dan İtalya ve Fransa'ya ihracat artarken Almanya ve ABD'ye yapılan ihracat azaldı. Eskişehir'de de 2015 yılı Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülkelerden ABD, Fransa ve Almanya'ya ihracat artarken Belçika'ya ihracat azaldı. Bilecik ilinin ihracat rakamları incelendiğinde ise Çin'e olan ihracatın arttığı görülürken, Brezilya'ya yapılan ihracat da dikkat çekiyor.

Ülkelere Göre İhracat (ABD \$)

BURSA	Kasım 2015		Kasım 2014	
	ALMANYA	155.255.000	ALMANYA	155.997.000
	İTALYA	121.169.000	İTALYA	93.053.000
	FRANSA	95.243.000	FRANSA	91.884.000
	ABD	66.975.000	BİRLEŞİK KRALLIK	70.883.000
	İSPANYA	55.430.000	ABD	69.568.000

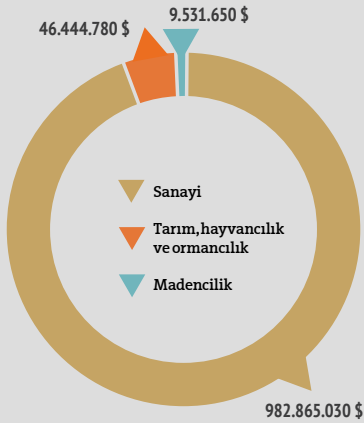
ESKİŞEHİR	Kasım 2015		Kasım 2014	
	ABD	23.744.000	ABD	22.574.000
	ALMANYA	8.110.000	ALMANYA	7.608.000
	FRANSA	6.359.000	FRANSA	5.422.000
	ROMANYA	2.243.000	AVUSTURYA	2.789.000
	BELÇİKA	2.059.000	BELÇİKA	2.417.000

BİLECİK	Kasım 2015		Kasım 2014	
	BREZİLYA	2.103.000	ÇİN	834.000
	ÇİN	1.428.000	SUUDİ ARABİSTAN	684.000
	İSVEÇ	1.367.000	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	464.000
	FİLİPİNLER	1.016.000	İSRAİL	347.000
	FRANSA	554.000	ABD	265.000

Kaynak: Türkiye İhracatçılar
Meclisi (TİM), 2015

2015 yılı Kasım ayında TR41 Bölgesi'nde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde gelmektedir.

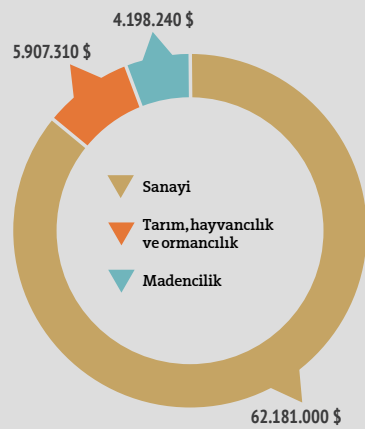
BURSA

2015 yılı Kasım ayında Bursa'dan yapılan ihracatın yüzde 95'i sanayi sektörüne aittir.

Tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı, toplam ihracatın yüzde 4'ü kadardır. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise yüzde 1 dolaylarındadır.

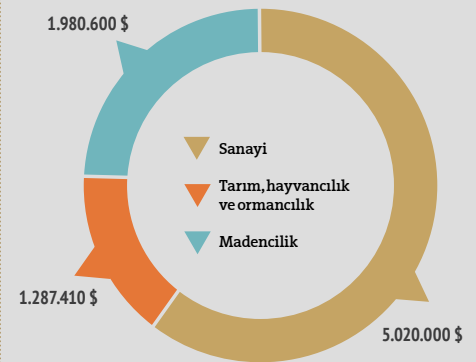
ESKİŞEHİR

Eskişehir ilinin başlıca ihracat sektörü olan sanayi, Kasım ayında toplam ihracatın yüzde 86'sını oluşturmaktadır.

Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran yüzde 8 olarak gerçekleşmiş iken madencilik sektörüne ait olan ihracat da toplam ihracatın yüzde 6'sı dolaylarındadır.

BİLECİK

Bilecik'te yüzde 61 pay ile en fazla ihracat, sanayi sektörü tarafından yapılmıştır.

Bilecik'te yüzde 61'lik ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü yüzde 15 ile madencilik sektörü takip etmektedir. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektörünün toplam ihracat içindeki payı da yüzde 24'tür.

OVERVIEW OF THE INDUSTRIAL SYMBIOSIS POTENTIAL OF TR41 REGION

The Industrial Symbiosis feasibility and preparation study that was prepared through the protocol which was signed between BEBKA and TTGV revealed the potential for Industrial Symbiosis in TR41 cities which are Bursa, Eskişehir and Bilecik.

BURSA HAS HIGH INDUSTRIAL SYMBIOSIS POTENTIAL

Having 16 Organized Industrial Zones (OIZ) in total provides added value for achieving Industrial Symbiosis goals in Bursa. Considering the representation status of OIZs for sectoral structure in Bursa, especially the mixed OIZs that have a high number of companies (Demirtaş OIZ, Nilüfer OIZ and Bursa OIZ) resemble the general sectoral structure in the city. There is a high similarity regarding sectoral structure among the Organized Industrial Zones in Bursa. However Nilüfer OIZ, Bursa OIZ and Hasanağa OIZ have higher sectoral diversity than others. This provides more advantage to realize Industrial Symbiosis opportunities compared to the other OIZs. According to the comparison of manufacturing industry wastes in terms of Industrial Symbiosis potential, primary wastes are ordered as ferrous wastes and scraps, wastewater refining muds, naturally occurring mineral wastes, combustion wastes and building/construction wastes.

SECTORAL DIVERSITY IS ON THE FOREFRONT IN ESKİŞEHİR

In Eskişehir where sectoral diversity is the highest among TR41 cities, this feature poses an important advantage for Industrial Symbiosis applications. The analysis of the structure of industrial sectors in Eskişehir shows that the sectoral diversity of the city is the highest compared to the other cities in the region. Considering the contribution of sectoral diversity to the Industrial Symbiosis potential, this diversity will provide significant advantage when identifying the industrial Symbiosis opportunities in Eskişehir.

MINING AND CERAMICS SECTORS HAVE POTENTIAL IN BİLECİK

Bilecik 1st OIZ and Bozüyük OIZ, where sectoral diversity is high, have an advantage over the others in terms of realizing the industrial Symbiosis opportunities. The analysis of sectoral distribution data from various sources to determine the number of businesses and the industrial sectors with higher employment showed similar results for the leading sectors. The leading industrial sectors in Bilecik in terms of the number of businesses and employment are other mining and quarrying sector, other non-metallic mineral products manufacturing, food products manufacturing, fabrication metal products manufacturing(excluding machinery and equipment) and main metal industry.

SYNERGY WORKSHOPS IN 3 CITIES

As part of Industrial Symbiosis program that is conducted by Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency (BEBKA) in cooperation with Technology Development Foundation of Turkey (TTGV) briefing and synergy workshops were done.

ESKİŞEHİR AND BİLECİK

392 applicable projects in Eskişehir and 133 applicable projects in Bilecik were identified at the synergy workshops organized as part of the Industrial Symbiosis Program. At the briefing in Eskişehir, Jülide Alan, Head of Planning Department, stated in

After the opening speech and introduction film, the synergy workshop was coordinated by TTGV in Bilecik. The representatives of many institutions and organizations participated in the event. 133 potential projects were determined during the workshop.

At the meeting in Bursa, Secretary General of BEBKA, Tamer Değirmenci, stated that they have been working on industrial symbiosis (IS) for two years. He added, "IS is a system aiming to ensure cooperation in competition and productivity among the businesses operating independently. The program also has a goal of making companies add another company's waste as an input to their production systems. We aim to take IS as part of a systematic program and to ensure that a related sustainable structure was formed in this regard."

After the speech of Mr. Değirmenci, Ferda Ulutaş, Coordinator at TTGV, made a presentation with the subject of "Industrial Symbiosis concept and its application techniques". Also Nalan Tepe Şençayır, planning specialist at BEBKA, made a presentation and stated that feasibility studies for Industrial Symbiosis Program were finished and application process were about to start.

her presentation that Industrial Symbiosis Program consists of two stages that are feasibility studies and application stage. She said that feasibility studies for the program were completed and the application stage were about to begin.

NATIONAL INDUSTRIAL SYMBIOSIS PROGRAM HAS BEEN APPLIED IN 5 CONTINENTS

Peter Laybourn, coordinator of National Industrial Symbiosis Program (NISP) in UK and president of International Synergies Limited Company, stated that the program has been applied in 5 continents and 30 countries all with support from International Synergies.

said, “NISP was created as an employment opportunity program and the strap-line that was developed back in 2003 remains as relevant today: “Connecting Industry, Creating Opportunity”. Through NISP, we created a network open to businesses from all industry sectors that provided a mechanism to share knowledge and ideas on how companies were addressing resource efficiency. NISP has now been replicated at regional and multi-regional level in 30 countries across five continents, all with support from International Synergies. Our facilitated network approach to industrial symbiosis generates green growth and associated jobs, reduces industry’s reliance on critical and diminishing resources, and stimulates innovation. For the companies industrial symbiosis generates bottom line benefits; generating revenue, reducing costs and improving overall productivity, efficiency and competitiveness.”

TURKEY CAN BE THE WORLD LEADER IN THIS FIELD

Mr. Laybourn emphasized that IS is increasingly being seen as a strategic policy tool for green growth, innovation, inward investment regeneration and regional economic development, and resource efficiency. He said, “The Iskenderun Bay Project was a great learning experience and since Iskenderun the big change has been the adoption of industrial symbiosis as a strategic tool for regional economic development. We were delighted that Mr. Nahit Bingöl, Director General at Turkish Ministry of Development, was able to present on this approach at the G7 Alliance on Resource Efficiency workshop on industrial symbiosis. If the regions can get this right by putting in adequate resources (for which they will get a huge return on investment) then Turkey will become a world leader in the field.”

Peter Laybourn is the president of International Synergies Limited Company that is the coordinator and the facilitator of the National Industrial Symbiosis Program (NISP) which has been applied in UK for more than 10 years. Mr. Laybourn who got involved with many Industrial Symbiosis projects is a reputable name in this field. Mr. Laybourn who also actively participated in Iskenderun Industrial Symbiosis Project informed us about the Industrial Symbiosis applications in the world and the position of Turkey in this regard. In his interview Mr. Laybourn

“WE ARE NEW ON INDUSTRIAL SYMBIOSIS BUT WE ARE NOT FAR BEHIND”

Ferda Ulutaş, Coordinator at Technology Development Foundation of Turkey (TTGV) stated that Industrial Symbiosis is a new concept for Turkey but our country is not far behind on this matter.

Ferda Ulutaş, Coordinator at Technology Development Foundation of Turkey (TTGV) that have conducted many successful Industrial Symbiosis (IS) projects spoke about industrial symbiosis. She said, “Although IS is a new concept for Turkey we closely follow the developments in the world and we are not far behind on this field. Following the success of the Industrial Symbiosis Project in Iskenderun Bay there has been a significant increase in attention to and works on this matter.” Emphasizing the IS potential in Bursa, Eskişehir and Bilecik, Ferda Ulutaş also stated that the ultimate goal of these works is to create a national program for Turkey. She continued her speech as follows:

“As a concept IS first attracted great deal of attention in 1990s. But considering the applications, even though it is not called as industrial symbiosis, reusing the waste has been a common exercise since 1970s. For Turkey, on the other hand, the concept of IS is still new. The IS applications in Turkey started in the years 2009 and 2010 with Bakü-Tiflis-Ceylan Pipeline Project. Especially in terms of its financing, this project is unique in the world. Although there are many industrial symbiosis projects around the world, the one in Iskenderun that was supported by Baku-Tbilisi-Ceyhan Pipeline Company (BTC Co.) and conducted by TTGV with cooperation of Middle East Technical University and International Synergies Limited (UK) is the first project that was run and financed by a private sector initiative with corporate social responsibility approach. BTC Co. paid 600 thousand dollars for this project and this amount is the highest payment for such project in our country. Perhaps there will be improvement

on this matter from now on.”

Ms. Ulutaş explained the advantages of industrial symbiosis program for companies as in the following:

“The businesses that give their waste will be able to dispose them and their waste will decrease. So that the disposal cost will decrease as well. As a result, that waste will be used with higher added value. The input cost of the business taking the waste will decrease as it will get the applicable waste as the substitution of the raw material with high cost. Furthermore, there will be additional contributions in terms of visibility, image and social matters. “Cooperation mindset”, “research and development studies” and “innovation” all help improve industrial symbiosis perspective. There may be a waste utilization study that has not been done before and universities will also participate in this work. Industrial symbiosis is a tangible tool for improving university and industry cooperation.”

INDUSTRIAL SYMBIOSIS PROJECTS ARE SPREADING

Industrial Symbiosis (IS) works have been put into practice in various cities and regions across the country.

Although industrial symbiosis concept is new for Turkey, the related projects have been put into practice in many cities. The followings are the said projects:

ANTALYA:

Antalya Organized Industrial Zone (AOIZ), started an Industrial Symbiosis Project that will enable the businesses operating in the region to utilize each other's wastes. As part of the IS Project that began in the end of October, it is aimed to decrease resource consumption and to apply more productive and eco-friendly production and service processes through preventing the wastes in their sources or reducing them. By this way it is aimed to increase competitive capacity through improving environmental performance and making profit.

ESKİŞEHİR:

Eskişehir Chamber of Industry (ECI) got involved in Horizon 2000 program (new

framework program of the European Union) with an Industrial Symbiosis Project. Savaş Özaydemir, president of ECI, indicated that the total budget of the project is 5.9 million Euros and with this significant project with 15 partners from various countries across Europe, it is aimed to carry out pilot schemes after the needs analysis and feasibility study that will be done to determine the industrial Symbiosis opportunities.

GAZİANTEP:

Through Gaziantep Industrial Symbiosis Project, IS opportunities among various sectors in Gaziantep Organized Industry Zone (OIZ) will be determined and detailed feasibility studies in this regard will be done with the selected 5 companies. As part of these studies waste exchange, common use of logistics and infrastructure, IS potential for cooperation opportunities will be studied in detail. Additionally a feasibility study will be done for the IS potential for OIZ regarding restructuring Polateli-Şahinbey Textile Specialized OIZ as "Eco-Industrial Park"

TRAKYA:

In Edirne, Kırklareli and Tekirdağ, via the cooperation protocol that was signed between Trakya Development Agency (TRAKYAKA) and Technology Development Foundation of Turkey (TTGV) "Industrial Symbiosis Project" has been carried out. This Project is expected to make a significant contribution to the economic development of the region.

MARBLE AT ITS BEST

The designs that were created by the students from graphic design and sculpture department were displayed in an exhibition at Bilecik Marble Summit.

As part of "Innovation and Design Meetings", Bilecik Marble Summit was done at Bilecik Municipality Şeyh Edebalı Congress and Culture Center. The summit was organized cooperatively by Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency, Governorship of

Bilecik, Bilecik Municipality, Bilecik Chamber of Commerce and Industry and Şeyh Edebalı University. It was organized after "Bilecik Marble Meets with Design: City, Marble and Objects" workshops that were held between September 2 and 13, 2015. The designs that were created by the students from graphic design and sculpture department were displayed in an exhibition at the summit. A holistic approach was adapted to marble sector at the presentations and panel sessions, and the most heavily em-

phasized topics were sustainable growth, new technologies in marble sector, research-development, design and productivity.

BILECIK MARBLE DESIGNS WERE EXHIBITED IN BURSA, AS WELL.

2015 Marble Block and Construction Machinery Fair was held in Bursa. During the fair, the participants also visited the "Bilecik Marble Meets with Design Exhibition". The exhibition was created as part of "Bilecik Marble Meets with Design: City, Marble and Objects" workshop that was organized by BEBKA.

IMPORTANT INVESTMENT ON VALUE-ADDED PRODUCTION

Foundation of Textile and Technical Textile Center of Excellence Centre which will be established with a guided project support of Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency (BEBKA) was laid. The project of the center has been conducted by Bursa Chamber of Commerce and Industry (BTSO).

Textile and Technical Textile Center of Excellence that will be established in Bursa for the first time in Turkey and Professional Competency Examination and Certification Center (MESYEB) that will be one and only in its field in South Marmara were broken ground. Efkan Ala, Minister of Interior, stated that those two centers will add a great value to Bursa. Mehmet Müezzinoğlu, Minister of Health, emphasized that Bursa has carried out leading projects in many fields. İbrahim Burkay, president of Bursa Chamber of Commerce and Industry, said that through this center, companies will be able to empower their R&D infrastruc-

ture and the center that will be built with BEBKA support of 20 million Turkish Liras

is the first in its field in Turkey. Governor Münir Karaloğlu, chairman of the board of BEBKA, thanked everybody who contributed and stated that both of these projects

are major steps for Bursa economy. The first center of excellence of Turkey will be operating in a closed area of 13 thousand square meters. With this center that will guide representatives of industry sectors on starting production based on R&D and innovation, it is aimed to empower the textile sector and the technical textile production with added value and innovation base. It is also expected that this center will lead to put the new projects and ideas in the sector into practice. There will be many departments at the center such as meeting and education rooms, pilot production plant, laboratories, office rooms, and fashion and design areas.

Sürdürülebilir çevre eğitimi verilecek

İstanbul'da düzenlenen 'Sürdürülebilir Çevre Eğitimi' toplantısında, BEBKA'nın çevre eğitimi alanındaki faaliyetleri hakkında bilgi verildi. Toplantıda, BEBKA'nın sürdürülebilir çevre eğitimi alanındaki faaliyetleri hakkında bilgi verildi.

UKUB üyelerine 'proje yönetimi' semineri

UKUB üyelerine 'proje yönetimi' semineri düzenlendi. Seminerde, proje yönetimi konuları hakkında bilgi verildi.

Müdürlere İletişim ve Yönetim Semineri

Müdürlere İletişim ve Yönetim Semineri düzenlendi. Seminerde, iletişim ve yönetim konuları hakkında bilgi verildi.

TARIM, BEBKA TEKNİK PROJESİNİ UYGULADI

TARIM, BEBKA TEKNİK PROJESİNİ UYGULADI. Proje, tarım alanlarında teknolojiyi kullanmak amacıyla hazırlanmıştır.

Büyükorhan turizmle büyüyecek

Büyükorhan turizmle büyüyecek. Bölge, turizm alanındaki yatırımlarla hızla gelişmektedir.

BEBKA Mahalliyelerden dış projeleri kabul etti

BEBKA Mahalliyelerden dış projeleri kabul etti. BEBKA, mahalliyelerden gelen projeleri kabul etmeye başlamıştır.

Sağlık personeline proje yazma eğitimi

Sağlık personeline proje yazma eğitimi düzenlendi. Eğitim, sağlık çalışanlarına yönelik olarak yapıldı.

Zeyniler'e huzur yürüyüşü

Zeyniler'e huzur yürüyüşü düzenlendi. Yürüyüş, zeyniler için huzur ortamı yaratmak amacıyla yapıldı.

İPEKYOLU CANLANACAK

İPEKYOLU CANLANACAK. Yol, iyileştirme çalışmalarıyla canlandırılmaktadır.

Büyükorhan şimdi turizmle büyüyecek

Büyükorhan şimdi turizmle büyüyecek. Bölge, turizm alanındaki yatırımlarla hızla gelişmektedir.

Fuar merkezi ihaleye çıkıyor

Fuar merkezi ihaleye çıkıyor. Fuar merkezi, ihaleye çıkarılmaktadır.

Niğde'de hava raporu paylaşıldı

Niğde'de hava raporu paylaşıldı. Hava raporu, Niğde'de paylaşılmıştır.

YENİ TESİSE TAM NOT

YENİ TESİSE TAM NOT. Tesis, tam notla değerlendirilmiştir.

2016 verimli geçecek

2016 verimli geçecek. Yıl, verimli bir şekilde geçmektedir.

BAS GAZA SARICAKAYA

BAS GAZA SARICAKAYA. Gazı, Sarıcakaya'ya basacaktır.

BEBKA-özel sektör işbirliği sağlık turizmini canlandırarak

BEBKA-özel sektör işbirliği sağlık turizmini canlandırarak. İşbirliği, sağlık turizmini canlandırmaya yardımcı olacaktır.

Sadece hibe veren bir kurum değil

Sadece hibe veren bir kurum değil. Kurum, hibe vermekle sınırlı değildir.

BEBKA 2016'ya hazır

BEBKA 2016'ya hazır. Kurum, 2016'ya hazırdır.

Seyitgazi için özel proje

Seyitgazi için özel proje. Proje, Seyitgazi için hazırlanmıştır.

2016 verimli geçecek

2016 verimli geçecek. Yıl, verimli bir şekilde geçmektedir.

YENİPAZAR'IN SÜTÜ DEĞER KAZANACAK

YENİPAZAR'IN SÜTÜ DEĞER KAZANACAK. Süt, değer kazanacaktır.

BEBKA-özel sektör işbirliği sağlık turizmini canlandırarak

BEBKA-özel sektör işbirliği sağlık turizmini canlandırarak. İşbirliği, sağlık turizmini canlandırmaya yardımcı olacaktır.

Safari zamanı

Safari zamanı. Safari, şimdi zamanı gelmiştir.

OTSO'dan üyelerine pazarlama semineri

OTSO'dan üyelerine pazarlama semineri. Seminer, üyelerine pazarlama konularında bilgi vermektedir.

BEBKA'dan Bozilyüz çiftçisine EĞİTİM DESTEĞİ

BEBKA'dan Bozilyüz çiftçisine EĞİTİM DESTEĞİ. Eğitim desteği, çiftçilere verilmektedir.

Eskişehir'de animasyon yarışması heyecanı başladı

Eskişehir'de animasyon yarışması heyecanı başladı. Yarışma, Eskişehir'de başlamıştır.

Gıda Üreticilerine Eğitim Programı

Gıda Üreticilerine Eğitim Programı. Program, gıda üreticilerine eğitim vermektedir.

MÜŞTERİ İLİŞKİLERİNDE MODERN YAKLAŞIMLAR EĞİTİMLERİ SONA ERDİ

MÜŞTERİ İLİŞKİLERİNDE MODERN YAKLAŞIMLAR EĞİTİMLERİ SONA ERDİ. Eğitimler, müşteri ilişkilerinde modern yaklaşımlar hakkında bilgi vermektedir.

SADAGI KANYONU TURİZME AÇILACAK

SADAGI KANYONU TURİZME AÇILACAK. Kanyon, turizme açılmaktadır.

OTSO'dan üyelerine pazarlama semineri

OTSO'dan üyelerine pazarlama semineri. Seminer, üyelerine pazarlama konularında bilgi vermektedir.

BİLİM ŞENLİĞİ 2016 PROJE YARIŞMASI

Bursa'da yine icatlar yarışacak

Yarışma konuları

- Fizik • Yenilenebilir Enerji Kaynakları • Enerji Depolama Sistemleri • Enerji Verimliliği
• Geri Dönüşüm Uygulamaları • Hayatı Kolaylaştıran Tasarımlar
- Kimya • Akıllı Kentler • Bilişim ve Yazılım Teknolojileri • Mekanik Fonksiyonellik
• Elektrik – Elektronik Sistemler • Uzay Teknolojileri • Biyoloji

Son Başvuru Tarihi

1 Nisan 2016

(Başvuru sistemi 1 Nisan 2016 saat 18.00'da kendisini otomatik olarak kapatacaktır. 1 Nisan 2016 18.00'dan sonra başvuru yapılmaz.)

bursabilimsenligi.org | #başımızaicatçekarın

ANADOLU ANİMASYON YARIŞMASI'NIN 2.SİNE BAŞVURULAR BAŞLADI

Son başvuru tarihi 31 Mart 2016

• Birinciye 25 bin TL • İkinciye 20 bin TL • Üçüncüye 15 bin TL • Öğrenci Özel Ödülü 5 bin TL

www.anadoluanimasyon.com

 BEBKA
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Bizi Twitter'da takip edin,
önce sizin haberiniz olsun.

 TCBEBKA

www.bebka.org.tr

Bursa Merkez Ofis

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osmangazi/Bursa
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.bebka.org.tr

Bursa Yatırım Destek Ofisi

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osmangazi/Bursa
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.investinfuture.com.tr

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

Hoşnudiye Mh. 732. Sk. No:44/4 Ele Plaza,
8 Blok Kat: 2 Tepebaşı/ ESKİŞEHİR
Telefon: +90 222 231 31 06
Faks: +90 222 231 31 24
www.investineskisehir.gov.tr

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi Gazi Bulvarı No:2
Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Binası Bilecik/Merkez
Telefon: +90 228 212 00 16
Faks: +90 228 212 00 38
www.investinbilecik.gov.tr